

EKONOMISK PLAN

2017 – 2019

INNEHÅLL

Ekonomisk sammanfattning.....	3
Resultatbudget.....	10
Resultatbudget per nämnd.....	11
Balansbudget.....	12
Kassaflödesbudget.....	13
Kommunstyrelsen.....	14
Miljö- och byggnadsnämnd.....	20
Barn- och utbildningsnämnd.....	22
Socialnämnd.....	27
Övriga nämnder.....	33
Finansiering.....	35
Investeringar.....	38
Budgetmodell.....	42
Ekonomiska styrprinciper.....	43
Kommunalekonomisk ordlista.....	45

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Allmänt om samhällsekonomin

Den svenska ekonomin har under de senaste två åren utvecklats väl, med en snabbt stigande produktion och sysselsättning parallellt med en vikande arbetslöshet. Den svenska ekonomin har därmed återhämtat det fall i resursutnyttjandet som skedde i samband med finansskrisens utbrott hösten 2008.

Konjunkturläget idag kan beskrivas vara i konjunkturell balans.

Den sammantagna utvecklingen under denna åtta år långa lågkonjunktur skiljer sig på flera sätt från tidigare perioder av lågt resursutnyttjande. Tillväxten i omvärlden har varit osedvanligt svag, vilket inneburit att också utvecklingen av svensk export har varit dämpad. Inhemsk efterfrågan har därmed kommit att spela en större roll för återhämtningen än vad som vanligtvis brukar vara fallet. En annan skillnad mot tidigare lågkonjunkturer är produktivitetens svaga utveckling. Tillväxten i svensk ekonomi har under de senaste åren i högre grad än tidigare baserats på en ökad sysselsättning. Trots svag produktivitetstillväxt har inflationen varit låg. Sjunkande räntor och en svagare utveckling av råvaru- och energipriser är två orsaker till detta, men också lönerna har utvecklats svagare än normalt. Svag löneutveckling men samtidigt svag prisutveckling har inneburit att reallönerna utvecklats ungefär som tidigare.

Och detta alltså trots en betydligt svagare produktivitetstillväxt.

Den svaga utvecklingen av produktiviteten är Sverige inte ensamt om. Även i andra länder har produktivitetens utveckling försvagats, vilket inneburit att BNP överlag har utvecklats väsentligt långsammare än tidigare.

(Källa: Ekonomirapporten oktober 2016 från SKL)

Budgetramar år 2017 - 2019

Enligt kommunallagen 8 kapitlet § 5 ska kommunen upprätta en ekonomisk plan för en period av tre år. Budgetprocessen är upplagd så att fullmäktige skall fastställa ekonomiska ramar för varje nämnd i november avseende år 2017.

Lagen om God ekonomisk hushållning

Långsiktigt mål för Filipstads kommun är att resultatet skall utvecklas i riktning mot god ekonomisk hushållning, och inte bara uppfylla lagens minimikrav om en ekonomi i balans.

Nuvarande regler om balanskravet gäller fr.o.m. räkenskapsåret 2000 och innebär att budgeten varje år ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Ett underskott skall regleras inom 3 år.

Lagen om god ekonomisk hushållning kan sammanfattas i följande punkter:

- Mål och riktlinjer skall finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat skall tas upp både i budget och i årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner skall ske vid negativa resultat.
- Revisionen skall bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsbokslut.
- Regeringen beslöt under 2012 att skapa förutsättningar för kommuner och landsting att få ökade möjligheter att utjämna resultaten mellan åren. Detta kan ske genom att bygga upp resultatutjämningsreserver inom ramen för det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven göra att det möjligt att reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur. Införandet av reserverna kan ses som ett förtydligande av det övergripande målet om god ekonomisk hushållning som kommuner och landsting har i sin verksamhet. (För Filipstads kommuns del är möjligheten begränsad då resultatkravet är högre eftersom kommunen, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, är negativ.)

Viktiga faktorer som påverkar kommunens ekonomi

De faktorer som främst kommer att påverka Filipstads kommuns framtida ekonomi är:

- Befolkningsutveckling
- Arbetsmarknadens utveckling
- Skatteunderlagsutveckling
- Förändring i bidragssystemet
- Volymförändringar
- Ökad statlig övervältring av kostnader
- Utveckling av pågående samverkansprojekt
- Löneutveckling
- Utbildningsnivå
- Balanskrav
- Integration

Kommunens ekonomi påverkas både på lång och kort sikt av effekterna från integrationen. Under 2016 har kommunen arbetat aktivt för att möta den kraftiga ökningen av asylsökande som skedde under hösten/vintern 2015.

Åtgärder har vidtagits såväl inom Arbetsmarknads- och integrationsenhet som inom övriga förvaltningar för att klara den ökande volymen. Erhållna extra statsbidrag för integration har används i stor utsträckning för att anställa personal och lösa lokalfrågan. Situationen är ansträngd

men uppfattningen är att vi anpassat verksamheten till dagens nivå och har en god kontroll på situationen på kort sikt.

Hur stora de ekonomiska konsekvenserna är på längre sikt är svåra att bedöma men kommer med största sannolikhet medföra framtida ökade kostnader på försörjningsstöd eller andra instanser.

Ansträngning måste läggas på att skapa förutsättningar för att få våra nya invånare i egen försörjning och därigenom bidra till kommunens utveckling såväl kompetensmässigt som ekonomiskt.

Regeringens beslut om omfördelning av dagens mottagade kommer att medföra att dagens anläggningsboenden läggs ner. Stor del av kommunens kraftiga befolkningsökning härrör sig från nyanlända som fått uppehållstillstånd och är bosatta på anläggningsboenden. Med största sannolikhet kommer flertalet av dem att beröras av omflyttning vilket kommer att leda till kraftig minskning 2017/2018 av kommunens befolkning. 2017 års kraftiga ökning av skatteintäkter måste därför hanteras varsamt.

Hösten och vinterns stora flyktinginvandring ledde även till att kommunen fick ansvar för många ensamkommande barn som p.g.a. platsbrist i kommunen placerades på annan ort. Förändrat ersättningsystem fr.o.m. 2017-07-01 kan medföra stora kostnader. Stort arbete pågår för att lösa situationen men bedömningen är att risken är uppenbar att stora kostnader uppstår.

Befolkningsutveckling

Filipstads kommun har sedan 2012 haft en positiv befolkningsutveckling efter många år med negativ trend. Sedan 2015-12-31 till 2016-08 har kommunen ökat med 245 personer och uppgår till 10 870 personer. Förklaringen till den kraftiga ökningen är att inrapporteringen i befolkningsystemen har haft en fördröjning p.g.a. den stora flyktingström som kom under senare delen av 2015. Filipstad är en industrikommun med 40 % av de totalt sysselsatta inom tillverkning. De dominerande branscherna är livsmedelsindustrin och verkstadsindustrin. I SCBs statistik klassas Filipstads kommun som varuproducerande kommun.

Sysselsättningen har en lägre förvärvsfrekvens i kommunen än i länet och riket.

Kontroll av ekonomin

I arbetet med att anpassa vår ekonomi är kommunens samtliga medarbetare en oerhört viktig kugge i maskineriet för att vi ska klara av arbetet på ett bra sätt.

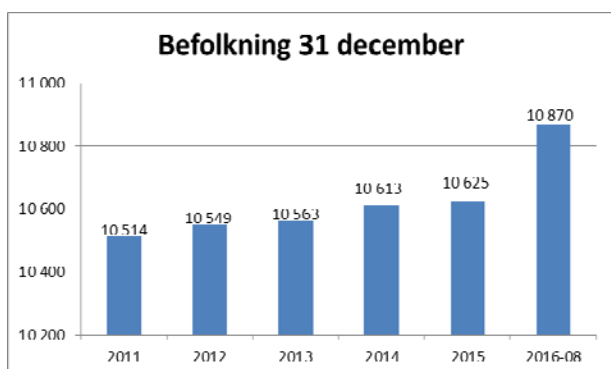
Det är därför viktigt att vi på alla nivåer arbetar aktivt för att öka medvetandet och delaktigheter hos alla, såväl politiker som medarbetare.

Hösten 2015 har uppstart av ledarutvecklingsprogramskett i syfte att, utöver att höja kompetensnivån, också skapa en tydlig gemensam grund för att uppfylla Vision 2020.

Samarbete

Målsättning är att finna samarbetsområden med andra kommuner, företrädesvis grannkommuner.

Mellan kommunerna Filipstad, Degerfors, Hällefors, Karlskoga, Kristinehamn och Storfors har respektive kommunfullmäktige beslutat om avsiktsförklaring om utvecklad samverkan. Under 2015-2016 har kommunerna bl.a. genomfört en gemensam upphandling av ekonomisystem och ska under 2017 genomföra en gemensam upphandling av lönesystem.

---- Budgetförutsättningar för Filipstads kommun ---- 2017 - 2019

- Löneutveckling 3,0 % - 3,0 % - 3,0 % (2,9 % - 3,1 % - 3,4 % enligt SKL 16:51 2016-10-05)
- Arbetsgivaravgifter 38,33 %
- Prisutveckling/inflation 0,0 % - 0,0 % - 0,0 % (1,8 % 3,0 % - 2,6 % enligt SKL 16:51 2016-10-05)
- Ränta på investeringar enligt SKL 1,75 %.
- Beräknad befolkningsförändring +321 personer 2017 (10 870 - 10 870- 10 870 personer)
- Skatteunderlagsprognos SKL 16:51 2016-10-05 Skatteunderlag enligt riksprognos.
- Avgiftsfinansierad verksamhet skall vara självfinansierande.

Vision 2020

Filipstads kommun, invånare som näringsliv, verkar gemensamt för en social, miljömässig och hållbar ekonomisk utveckling;

- som får fler invånare och företag att vilja och kunna stanna i Filipstad
- som får fler människor och företag, att välja Filipstad att etablera sig, bo och leva i

Vår vision innebär att

... Filipstad kommun är välkänd för sina goda möjligheter att utöva fritids- och sportaktiviteter i ändamålsenliga anläggningar och lättillgänglig natur. Det har bidragit till invånarnas goda hälsa och en växande turism inom friskvård och friluftsliv.

... Filipstads ungdomar får genom hela skoltiden en bra näringslivs- och samhällsorientering. Kommunen gör en fortsatt satsning på ökade resultat och nära samarbete med kommunens näringsliv. Tillsammans har det resulterat i att ungdomarna kan göra medvetna val beträffande utbildning och yrkesval. Detta bidrar till att näringslivet i Filipstad har väl utbildade medarbetare.

... hela kommunen har en modern digital infrastruktur. Tillsammans med vår lugna, naturnära miljö och goda pendlingsmöjligheter, gör det kommunen attraktiv att leva, bo och verka i.

... kommunen ingår i ett väl etablerat lokalt och regionalt arbete för effektiv och modern energianvändning, ren miljö och bra vattenförsörjning.

... våra framgångar bygger på ett öppet och delaktigt samhälle. Kommunen är en viktig aktör för att bland annat utveckla integrationen av nyanlända, stötta kultur- och föreningslivet samt föra dialog med innevånare, företag och besökare.

... vår kommun erbjuder trygghet i vardagen. Barnen får en trygg uppväxtmiljö och gamla en trygg ålderdom.

... i Filipstad är vi alla stolta ambassadörer för vår kommun!

Finansiella mål 2017

- Resultatet före avsättning till social investeringsfond ska vara minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Verksamheten ska bedrivas så effektivt att kostnaderna, med bibehållen kvalitet, inte överstiger genomsnittliga kostnaden för motsvarande verksamhet med jämförbara kommuner.

Filipstads kommuns verksamheter skall bedrivas på ett sätt som är förenligt med god ekonomisk hushållning. Med god ekonomisk hushållning menas att vi förvaltar våra resurser så att vi skapar en långsiktig hållbar utveckling. Detta innebär att resultatet ska finansiera normal investeringsnivå och nya pensionsåtaganden.

Följande prioriterade områden/insatser och uppdrag/utredningar ska hjälpa kommunen att uppnå en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser enligt budget 2016 - 2018.

Prioriterade områden/insatser och uppdrag/utredningar enligt budget 2016 - 2018 som pågår

- **Samverkan Östra Värmland**
Samverkan inom Östra Värmland. För närvarande pågår arbete inom bl.a. personal, ekonomi och IT.
- **Utbildning/Kompetensutveckling för chefer**
För att möta nuvarande och framtida behov av kompetenta chefer bör utbildning och kompetensutveckling för chefer vara ett prioriterat område. Detta för att attrahera och behålla bra chefer och personal, samt möta ökade krav och behov på kunskap och effektivitet i alla led. Vidare kommer vi under de närmaste åren stå inför omfattande pensionsavgångar vilket kommer påverka vår organisation, nyrekrytering och kompetensförsörjning på nya sätt.
- **Upprustning av Älvkullens vårdhem och kooperativt boende**
*Innefattar utredning av demensboende och möjligheter att anpassa lokalerna till dagens behov och föra ägandet till kooperativ form. Även en översyn av utemiljön och de dementas möjligheter att kunna gå ut ska genomföras.
Under 2017 ska ett sammanhållet förslag till utveckling i Filipstads tätort läggas fram och start av ombyggnad eller nybyggnad ske.*
- **Heltid inom Socialförvaltning**
Socialförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram modeller, metoder och kostnader för att förverkliga heltidsanställning för omvårdnadspersonal.

- **Kompetensförsörjningsplan**
En kompetensförsörjningsplan skall upprättas för kommunens verksamheter. Planen skall innefatta bl.a. kartläggning av rekryteringsbehov, strategi och åtgärder. Arbetet leds av personalavdelningen och sker i nära samverkan med respektive förvaltning.
- **Bostadsförsörjning**
Underlätta för byggande av fler bostäder i kommunen. I det arbetet ska särskilt beaktas behov av trygghetsboende och att det kan ske i samarbete med privata hyresvärdar. Ytterligare en del är planläggning av Finnshytteområdet och tomter för centralt belägna lägenheter.
- **Skolorganisation**
Att starta projektering av nybyggnad eller ombyggnad av grundskola i Filipstads tätort.
- **Försök med nytt arbetssätt inom hemtjänsten**
Under 2016 starta en provverksamhet i hemtjänsten där gruppen och dess arbetsledare mer självständigt organiserar och fördelar arbetet.
- **Mat inom skola och äldreomsorg**
Se på möjligheten att servera två valbara rätter inom skola och äldreomsorg.
- **Familjehem**
Öka användningen av egenutredda familjehem.
- **Barn och Ungas deltagande och inflytande.**
Ge förslag på förändringar i arbetssätt som förbättrar barn och ungas möjlighet till deltagande, inflytande och ansvarstagande.
- **Bredbandsutveckling**
Fortsatt arbete med att bevaka och påverka en snabb utbyggnad av fiber till såväl tätort som landsbygd.
- **Organisation för hantering av personalens arbetskläder**
Att fortsätta utredningsarbetet för att tillskapa en bra organisation för hantering av personalens arbetskläder inom vård, omsorg och barnomsorg.
- **Visionsarbete**
Under 2017 revidera Filipstads kommuns Vision.
- **Idrottsanläggningar**
I en sammanhållen utredning se på utvecklingsmöjligheter och ekonomi för innebandyplaner, konstgräs och isanläggningar
- **Mångfald**
Under 2017 ta fram en mångfaldspolicy för Filipstad kommun som även gäller kommunens integrationsarbete

Förslag på nya prioriterade områden/insatser och uppdrag/utredningar budget 2017 - 2019.

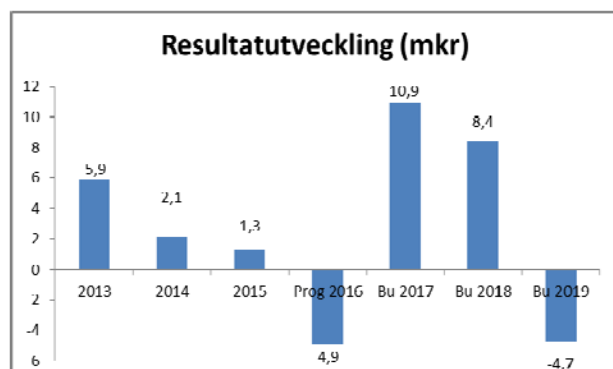
- **Utveckling av boendeformer för ensamkommande barn**
(ersätter tidigare prioriterade 'Utslussningsboende)
- **Utveckling av process kring vuxna personer i utanförskap, missbruk och i behov av boende**
I arbetet ingår att starta upp en egen verksamhet med tillfälliga bostäder för målgruppen.
- **'Lågtröskelboende' för missbrukare**
Att utreda möjligheterna för tillskapande och etablering av ett 'Lågtröskelboende' för missbrukare i Filipstads kommun för att reducera kostnaderna för andra placeringar och institutionsvård.

Resultatutveckling

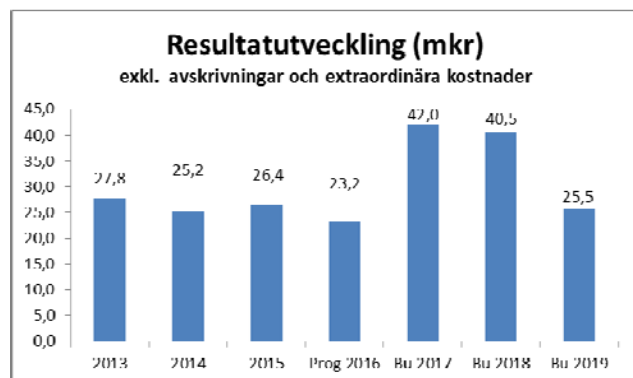
Budgeterat resultat för 2016 uppgår till 1,3 mkr. Prognostiserat resultat enligt delårsbokslut uppgår till -4,9 mkr. Nämnderna redovisar ett underskott med -12,7 mkr. Finansieringen redovisar överskott med 6,5 mkr, främst beroende på ökade skatteintäkter och generella statsbidrag med 5,7 mkr samt att utdelningen från Filipstads Värme AB översteg budget med 0,8 mkr.

Budgeterat resultat för 2017 uppgår till 10,9 mkr. För åren 2018 – 2019 har, med hänsyn till osäkerheten i ekonomin, endast uppräkningsutifrån budgetunderlaget för 2017 skett.

Diagrammet visar resultat före extraordinära poster.

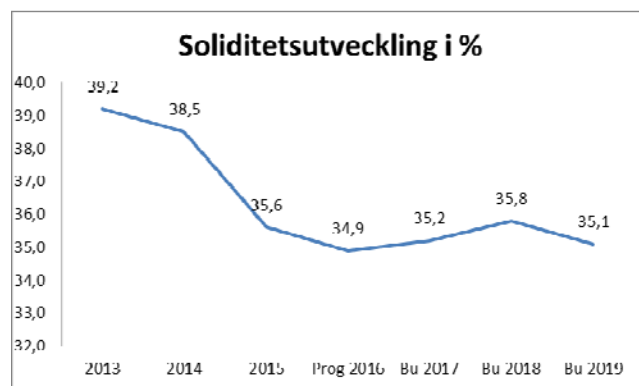

Resultatet efter skatteintäkter och finansnetto (exkl. avskrivningar och extraordinära kostnader) för budget 2017 uppgår till 42,0 mkr.

Soliditetsutveckling

Treårsplanen visar på en relativt stabil soliditet. Budgeterad soliditet 2017 ligger i stort sett i nivå med delårsprognos för 2016 och jämfört med bokslut 2015 beräknas den sjunka med -0,4 %.

Personal

Kompensation för lönekostnadsökning har beräknats med 3,0 % under 2017 inom de olika förvaltningarna. De sociala avgifterna har beräknats med 38,33 % enligt följande fördelning:

- Arbetsgivaravgift 31,42 %
- Avtalsförsäkring 0,08 %
- Kollektivavtalad pension 6,83 %

För anställda över 65 år beräknas arbetsgivaravgiften enligt lag till 10,21 %.

Pensioner

Fr.o.m. 1998 tillämpas den s.k. blandmetoden vid beräkning av pensionsskulden. "Blandmetoden" innebär att den totala pensionsskulden redovisas i balansräkningen t.o.m. 1997 därefter redovisas endast den pensionsskuld som intjänats fr.o.m. 1998.

Enligt pensions- och försäkringsavtal PFA-98 ska kommunen bestämma hur stor del av intjänade pensionsrättigheter som ska avsättas som individuell del fr.o.m. år 2000.

Kommunfullmäktige har beslutat att intjänade pensionsrätter ska avsättas som individuell del.

Intjänade pensionsrätter utbetalas normalt 31 mars kommande år.

Kommunens utgångspunkt är att för framtida pensioner skall ej någon ny pensionsskuld uppstå. Under planeringsperioden beräknas pensionsskulden enligt KPA sjunka från 323,0 mkr (delårsprognos) 2016 till 298,7 mkr 2019. För de delar som inte omfattas av PFA 98 har särskild försäkring tagits. Beräkningen grundas på prognos från kommunernas pensionsanstalt (KPA) och omfattar all personal.

Nettokostnaden för pensioner under 2017 ökar jämfört med budget 2016 med ca 3,2 mkr.

Budgeterade pensionskostnader:

tkr	Budget 2016	Budget 2017
- Utbetalad pension exkl. löneskatt	15 629	17 208
- Individuell del exkl. löneskatt	17 883	19 797
- Löneskatt	8 130	8 978
- Förändring PFA	-61	49
Total pensionskostnad	41 581	46 032
avgår:		
-Intern avtalspension	-26 196	-27 437
Nettokostnad pension under finansieringen	15 385	18 595
<i>Förändring</i>		<i>3 210</i>
* Avsättning pensioner och löneskatt PFA 98-00 (bokförd som avsättning)	3 481	3 641
* Ansvarsförbindelse	315 021	304 438

Investeringar

Kapitalkostnader

Fr.o.m. 2000-01-01 tillämpas nominell metod. Kapitalkostnadsräntan i budget för 2017 - 2019 har sänkts med 0,65 % jämfört med 2016 och uppgår till 1,75 % enligt rekommendation från Sveriges kommuner och landsting, SKL.

Filipstads kommun har fr.o.m. 2016-01-01 infört komponentavskrivning på investeringar av väsentligt belopp inom fastigheter, infrastruktur och tekniska anläggningar.

Investeringar

Investeringarna för 2017 planeras uppgå till 68 850 tkr, varav teknikenheten står för större delen, 61 250 tkr.

Byta till nytt ekonomisystem kommer att ske per 2017-05-01. Med anledning av processen för införande av det nya systemet kommer det inte att vara möjligt att upprätta budgetuppföljning per april månad år 2017.

Budgetberedningens förslag är att avsteg från ekonomiska styrprinciper får ske under år 2017 om kommunchefen så befinner det nödvändigt med anledning av ekonomisystemskifte. Avsteg skall informeras Kommunstyrelsen.

Önskemål från Teknikenheten har framförts till Teknikutskottet om möjligheten att budgetera på ramanslag istället för objekt i investeringsbudgeten.

Teknikutskottet har beslutat att föreslå budgetberedningen enligt § 49/2016

att investeringsbudgeten fastställs inom ramar på avdelningsnivå

att ramarna för 2017 fastställs enligt upprättat förslag

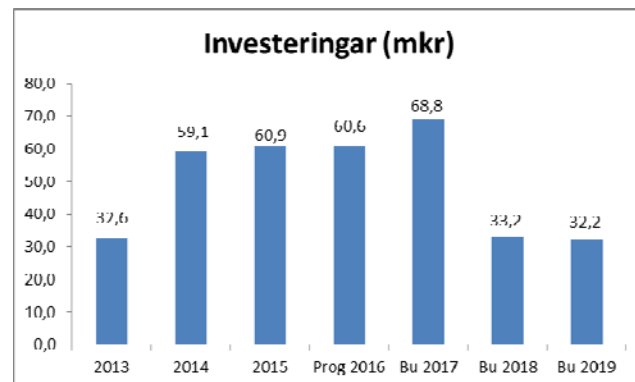
att beslut för investering fattas enligt följande:

upp till 100 tkr av förvaltningschef och verksamhetschef

från 100 tkr till 3 000 tkr av Teknikutskottet

från 3 000 tkr till 5 000 tkr av Kommunstyrelsen

därutöver fastställs av Kommunfullmäktige

Affärsdrivande verk

Målsättning för de Affärsdrivande verken (vatten- och renhållningsverket) är att de ska vara självfinansierande.

VA / avloppsverksamheten har ett ackumulerat överskott om 3,4 mkr i 2015 års bokslut.

För 2016 pekar delårsprognosen på ett resultat i balans.

Renhållningsverksamheten har ett ackumulerat överskott om 2,1 mkr i 2015 års bokslut. Det finns också en avsättning för återställande av deponi och ny återvinningscentral (ÅVC) som vid bokslut 2014 uppgår till 6,2 mkr.

För 2016 pekar delårsprognosen på ett resultat i balans.

Koncernbolag

Idag består koncernen Filipstads kommun av följande bolag där ägarandelen överstiger 20 % av:

- Stiftelsen Filipstadsbostäder
- Filipstad Stadshus AB
- Filipstad Energinät AB
- Filipstad Energi AB
- Vårgårda Fastigheter AB
- Novelty AB
- Filipstad Värme AB (50 %)

Finansiering

Skatte- och bidragsintäkter:

Skatteintäkterna för år 2017 - 2019 är beräknade enligt Sveriges kommuner och landstings, SKL, cirkulär 16:51 2016-10-05 och grundar sig på en befolkningsförändring på +321 personer under 2016. (10 870 - 10 870 - 10 870).

Befolkningsutveckling per 31 december:

År 2012	35 personer
År 2013	14 personer
År 2014	50 personer
År 2015	12 personer
År 2016-08	245 personer

Kommunens befolkningsutveckling är mycket avgörande för hur kostnadsbidraget i systemet ska utvecklas. En person motsvarar i genomsnitt 55 tkr i bidrag.

För att skapa långsiktiga planeringsförutsättningar för kommuner har regeringen under 2016 beslutat fördela 10 miljarder kronor extra pga. flyktingströmmen fr.o.m. 2017. Pengarna till kommunsektorn kommer dels att fördelas via det kommunalekonomiska utjämningsystemet (kronor per invånare), dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända. Fördelningen kommer att vara densamma för 2018 men kommer sedan att under 2019 och 2020 skiftas med 2 miljarder kronor årligen och helt fördelas utifrån invånarantal fr.o.m. 2021.

För Filipstads del innebär det en preliminär fördelningen enligt nedan:

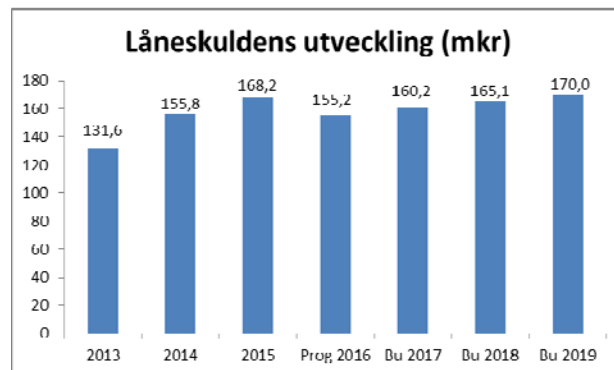
2017	31,2 mkr (varav 28,9 mkr strukturbaserat)
2018	31,2 mkr (varav 28,9 mkr strukturbaserat)
2019	24,4 mkr (varav 20,6 mkr strukturbaserat)
2020	17,7 mkr (varav 12,4 mkr strukturbaserat)
2021	7,6 mkr

I beloppet för integrationsmedel 2017 ingår även 0,5 mkr, av balanserade medel, för utökning av KFU's ram för arbete med integration.

Långfristiga skulder

Den totala låneskulden i bokslut 2015 uppgick till 168,2 mkr och delårsprognos 2016 uppgår till 155,2 mkr.

Låneskulden för 2017 beräknas uppgå till 160,2 mkr. Nyupplåning har upptagits med 15 mkr per år 2017 - 2019.

Balanskrav

Arbetet med att upprätthålla balans i kommunens ekonomi måste prioriteras. Balanskravet gäller fr.o.m. räkenskapsåret 2000. Ett underskott skall täckas inom tre år.

Enligt delårsprognos 2016 kan underskott uppstå med -4 918 tkr vilket då ska återställas i kommande budgetperiod under förutsättning att inte Kommunfullmäktige beviljar undantag från regeln.

RESULTATBUDGET

Tkr

	Årsredovisning	Budget	Prognos	Budgetförslag	Budgetförslag	Budgetförslag
	2015	2016	delår 2016	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	252 476	257 341	255 491	289 769	289 769	286 369
därav jämförelsestörande post	5 424					
Verksamhetens kostnader	-838 494	-845 112	-873 636	-940 065	-951 593	-970 626
Avskrivningar	-25 123	-28 077	-28 077	-31 052	-32 125	-30 243
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-611 141	-615 848	-646 222	-681 348	-693 949	-714 500
Skatteintäkter	392 511	405 095	401 939	409 711	426 256	442 454
Generella statsbidrag och utjämning	215 724	213 429	239 965	280 251	274 579	265 843
Finansiella intäkter	13 901	5 400	6 200	5 800	4 900	4 800
Finansiella kostnader	-9 685	-6 800	-6 800	-3 500	-3 400	-3 300
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	1 310	1 276	-4 918	10 914	8 386	-4 703
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
ÅRETS RESULTAT	1 310	1 276	-4 918	10 914	8 386	-4 703

RESULTATBUDGET per nämnd

DRIFRESULTAT (tkr)	Årsredovisning 2015	Budget 2016	Prognos Delår 2016	Budgetförslag 2017	Budgetförslag 2018	Budgetförslag 2019
Kommunstyrelsen	-165 689	-168 675	-170 699	-175 600	-174 066	-177 121
Miljö- och byggnadsnämnd	-3 721	-3 467	-3 467	-3 596	-3 729	-3 866
Barn- och utbildningsnämnd	-200 798	-179 439	-184 009	-198 447	-203 724	-209 159
Socialnämnd	-237 967	-273 396	-280 076	-290 335	-295 357	-306 370
Övriga nämnder	-2 382	-2 975	-2 375	-2 419	-2 864	-2 511
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD FÖRE JUSTERINGAR	-610 557	-627 952	-640 626	-670 397	-679 740	-699 027
Pensionskostnad	-43 379	-41 581	-41 581	-46 032	-50 073	-51 850
Kapitalkostnad intern	11 206	9 789	9 789	7 644	7 615	7 292
Avtalspension intern	25 665	26 196	26 196	27 437	28 249	29 085
<i>Total interna poster och pension</i>	-6 508	-5 596	-5 596	-10 951	-14 209	-15 473
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD EFTER JUSTERINGAR	-617 065	-633 548	-646 222	-681 348	-693 949	-714 500
Skatteintäkter	392 511	405 095	401 939	409 711	426 256	442 454
Generella statsbidrag och utjämning	204 724	213 429	222 265	250 847	245 675	245 193
Integrationsmedel	11 500	17 700	17 700	29 404	28 904	20 650
Finansiella intäkter	19 325	5 400	6 200	5 800	4 900	4 800
Finansiella kostnader	-9 685	-6 800	-6 800	-3 500	-3 400	-3 300
<i>Total finansiella poster</i>	618 375	634 824	641 304	692 262	702 335	709 797
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA KOSTNADER / INTÄKTER	1 310	1 276	-4 918	10 914	8 386	-4 703
ÅRETS RESULTAT	1 310	1 276	-4 918	10 914	8 386	-4 703
Verksamhetens andel av skatteintäkter och bidrag/inkomster	101,4%	99,6%	100,7%	98,8%	99,0%	100,9%

BALANSBUDGET

BALANSRÄKNING (tkr)	Årsredovisning 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och anläggningar	376 014	389 819	408 411	443 120	444 107	445 904
Inventarier	33 469	31 644	33 592	36 681	36 769	36 929
Finansiella anläggningstillgångar	55 102	45 578	53 852	52 552	51 252	49 952
Summa						
Anläggningstillgångar	464 585	467 041	495 855	532 353	532 128	532 785
Omsättningstillgångar						
Förråd	361	400	400	400	400	400
Kortfristiga fordringar	83 633	100 000	110 000	100 000	100 000	100 000
Likvida medel	36 131	-3 013	-23 321	-24 268	-11 032	-11 907
Summa						
Omsättningstillgångar	120 125	97 387	87 079	76 132	89 368	88 493
SUMMA TILLGÅNGAR	584 710	564 428	582 934	608 485	621 496	621 278
EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER						
Eget kapital						
Eget kapital	208 295	204 833	203 377	214 291	222 677	217 974
därav årets resultat	1 310	1 276	-4 918	10 914	8 386	-4 703
Summa eget kapital	208 295	204 833	203 377	214 291	222 677	217 974
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	3 567	3 481	3 641	3 641	3 366	2 951
Avsättning övrigt	4 673	12 950	4 487	4 124	4 124	4 124
Avsättning deponi	6 229	5 864	6 229	6 229	6 229	6 229
Summa avsättningar	14 469	22 295	14 357	13 994	13 719	13 304
Skulder						
Långfristiga skulder	168 192	157 300	155 200	160 200	165 100	170 000
Kortfristiga skulder	193 754	180 000	210 000	220 000	220 000	220 000
Summa skulder	361 946	337 300	365 200	380 200	385 100	390 000
SUMMA SKULDER, AVSÄTTN. OCH EGET KAPITAL	584 710	564 428	582 934	608 485	621 496	621 278
<hr/>						
Soliditet	35,6%	36,3%	34,9%	35,2%	35,8%	35,1%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	-19,0%	-19,5%	-18,2%	-14,8%	-12,7%	-13,0%
Ansvarsförbindelse pensioner	319 562	315 021	309 573	304 438	301 866	298 735
Borgensförbindelser	177 489	167 244	176 239	172 489	169 989	167 489

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflöde från den löpande verksamheten (tkr)	Årsredovisning 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Den löpande verksamheten						
Resultat efter finansiella poster	1 310	1 276	-4 918	10 914	8 386	-4 703
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet:						
- Avskrivningar	25 123	28 077	28 077	31 052	32 125	30 243
Avsättning till pensioner	390	525	74	0	-275	-415
Avsättning övrigt	-10 217	450	-186	-363	0	0
Avsättning återställande av deponi och ÅVC	365					
Nedskrivning av fastigheter pga. rivning						
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	16 971	30 328	23 047	41 603	40 236	25 125
Kassaflöde från förändring i rörelsekapitalet						
Ökning(-) / Minskning(+) av varulager	58		-39			
Ökning(-) / Minskning(+) av rörelsefordringar	5 052		-26 367	10 000		
Ökning(+) / Minskning (-) av rörelseskulder	42 350		16 246	10 000		
I Kassaflöde från den löpande verksamheten	64 431	30 328	12 887	61 603	40 236	25 125
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-60 900	-30 550	-60 597	-68 850	-33 200	-32 200
Försäljning av materiella anläggningstillgångar						
II Kassaflöde från investeringsverksamheten	-60 900	-30 550	-60 597	-68 850	-33 200	-32 200
Finansieringsverksamheten						
Utlåning						
-Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	24 886	1 300	1 250	1 300	1 300	1 300
Upplåning						
- Amortering långfristig upplåning	-7 088	-6 100	-12 992	-10 000	-10 100	-10 100
- Långfristig upplåning	19 489	15 000		15 000	15 000	15 000
III Kassaflöde från finansieringsverksamheten	37 287	10 200	-11 742	6 300	6 200	6 200
Förändring av likvida medel (I + II + III)	40 818	9 978	-59 452	-947	13 236	-875
Likvida medel vid årets början	-4 687	-12 991	36 131	-23 321	-24 268	-11 032
Likvida medel vid årets slut	36 131	-3 013	-23 321	-24 268	-11 032	-11 907
Förändring	40 818	9 978	-59 452	-947	13 236	-875

KOMMUNSTYRELSEN

Drift	Bokslut 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
KF						
Intäkter						
Kostnader	-1 336	-1 227	-1 227	-1 245	-1 264	-1 283
Nettoram	-1 336	-1 227	-1 227	-1 245	-1 264	-1 283
KS						
Intäkter	113 824	104 000	100 500	101 000	101 000	101 000
Kostnader	-278 177	-271 447	-269 972	-275 355	-273 802	-276 838
Nettoram	-164 353	-167 447	-169 472	-174 355	-172 802	-175 838
Nettoram	-165 689	-168 674	-170 699	-175 600	-174 066	-177 121
Investeringar	54 462	55 316	55 316	63 450	27 800	26 800

VERKSAMHETSBEKRIVNING

- Kommunfullmäktige inklusive partistöd
- Kommunstyrelsens inkluderar följande verksamheter.
  - Stabsenhet
  - Personalenhet
  - Ekonomiskt ledningsstöd
  - Näringslivsenhet
  - AIE-enhet
  - Kfu Föreningsbidragsenhet
  - Teknik och serviceenhet
  - Biblioteksenhet
  - Inköpsenhet
  - IT-enhet
  - Fastighetsenhet

Avgiftsfinansierad verksamhet

- Vatten/avlopps-enhet
- Avfall/renhållningsenhet

Kommunfullmäktige (KF)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer därvid såväl inriktning som ekonomiska ramar för kommunens verksamheter, uttalar den övergripande målrätsättningen så att styrelsen och övriga nämnder samt förvaltning, inom erhållna ramar

på ett ansvarsfullt och effektivt sätt, skall åstadkomma bästa möjliga verksamhet i enlighet med de mål kommunfullmäktige fastställt.

Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSau)

Kommunstyrelsen skall leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Det åligger KS företrädesvis att:

- leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamheter samt den översiktliga fysiska planeringen
- främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen samt leda och samordna arbetet avseende arbetsbefrämjande åtgärder
- övervaka efterlevnaden av den av KF fastställda budgeten och därvid se till att kommunens löpande förvaltning handhas på ett rationellt och effektivt sätt.

Stabsenheten

Stabsenheten skall biträda med samordningen och den centrala ledningen av kommunens olika verksamheter samt verka för främjandet av näringslivsutvecklingen. Stabsenheten skall därtill aktivt verka för ett decentraliserat ansvarstagande bl.a. genom förvaltningschefsträffar. Likaså skall stabsenheten verka för en effektiv och rationell ärendehantering både externt och internt. Stabsenheten ansvarar också för kommunkontorets reception och kundtjänst.

Stabsenhetens handläggare även frågor beträffande alkoholserving och lotterier samt kontakter med det gemensamma kontoret för Överförmyndarnämnden i Östra Värmland.

Inom stabsenheten ansvaras även för kommunens informations- och säkerhetsarbete.

Personalenheten

Är kommunens centrala enhet för personalfrågor och personaladministrativt stöd till förvaltningar.

Personalenheten skall utgöra en konsult- och stödfunktion för övriga förvaltningar inom PA-hanteringen, t.ex. vid anställning, avveckling, introduktion och rehabilitering/friskvård. Vid behov skall därvid utarbetas kommungemensamma policydokument.

Verksamhetsområdet omfattar central personaladministration, förhandlingar om kollektivavtal, facklig samverkan, företagshälsovård samt övriga frågor.

Ekonomiskt ledningsstöd

Fungera som central funktion och ge stöd till stab och övriga förvaltningar i ekonomiska frågor samt driva utvecklingsfrågor inom ekonomiområdet. Upprätta bokslut, budget och budgetuppföljningar för Filipstads kommun.

Inom enheten finns ekonomer som verkar mot teknikenhet (service och gata/park), fastighetsenhet, barn- och utbildningsförvaltningen och Stiftelsen Filipstadsbostäder.

Enheten sköter även administration och bokföring/redovisning för Filipstads Stadshus AB, Vårgårda Fastigheter AB och Novelty AB.

Sköter även Filipstads kommuns stiftelser (16 st).

Systemansvar för kommunens ekonomisystem, Economa och IOF (inköp- och faktura).

Näringslivsenheten

Näringslivsenheten är organiserad i ett näringslivskontor som arbetar inom följande fokusområden:

- Näringslivsfrågor
- Turistbyrå
- Besöksnäring
- Skola/Kompetensförsörjning

AIE-enhet (Arbetsmarknads- och integrationsenhet)

Arbetsmarknads- och Integrationsenheten (AIE) har det samlade ansvaret för kommunens insatser när det gäller arbete och sysselsättning. AIE samverkar med interna och externa parter, skapar projekt i syfte möjliggöra den enskildes möjligheter till förvärvsanställning genom individuellt anpassade praktik- och lärlingsplatser samt personligt handledning på den reguljära arbetsmarknaden. AIE arbetar för att få en tydlig process, en tydlig handledning samt kontinuitet och ett målmedvetet arbete för att motverka utanförskap, psykisk ohälsa, fylla på i arbetskraften samt integrera nyanlända i samhället.

AIE har det övergripande ansvaret att samla kommunens arbete kring EU-frågor samt stötta organisationen i att hitta extern finansiering till hela kommunens verksamhet.

Kultur- och föreningsutskottet

Fördelar förenings- och verksamhetsbidrag till ett stort antal föreningar verksamma i kommunen i syfte att få ett rikt och varierat föreningsliv i Filipstads kommun.

Medlen fördelas med utgångspunkt i en dialog mellan företrädare för de enskilda föreningarna, kommunens tjänstemän och ledamot i Kultur- och föreningsutskottet. Kfu fördelar kulturmedel som stöd till olika kulturevenemang i kommunen.

Kfu bereder det årliga utdelandet av Ferlin- och folkrörelse och föreningsstipendierna och Filipstads kommuns stipendium till Bröderna Ericssons minne och Filipstads kommuns jubileumsstipendie.

Kfu organiserar kommunens årliga Konstrunda med lokalt verksamma konstnärer och konsthantverkare.

Teknikenhet

Inom förvaltningen samlas flera enheter med olika verksamhet:

- *Inköpsenhet* omfattar all upphandlingsverksamhet för samtliga förvaltningar inom kommunen.
- *Biblioteksenhet* omfattar biblioteksverksamhet som bedrivs på kommunens huvudbibliotek i Filipstad, integrerat folk- och skolbibliotek i Lesjöfors samt bokbuss i samarbete med Kristinehamns kommun.
- *IT-enhet* omfattar följande funktioner: drift av kommunens datasystem, installation och service av datorer, servrar, nätverk och kringutrustning, repro, post och lagerhållning av kontorsmaterial.
- *Kost* levererar måltider till barn, äldre och andra inom kommunens skolor och omsorgsverksamheter.
- *Lokalvård* ansvarar för städning av en stor del av kommunens fastigheter.
- *Fastighet* svarar för förvaltning av kommunens fastighetskapital och på uppdrag Stiftelsen Filipstadsbostäders fastigheter, lägenheter och lokaler.
- *Idrotts- och fritidsenhet* omfattar Spångbergshallen, kanotleder samt övriga motionsanläggningar/ idrottsplaner utanför centralorten.
- *Gata och park* svarar för underhåll av yttre anläggningar.
- *VA och avfall* svarar för vatten o avloppsförsörjning samt avfallshantering.
-

Den service förvaltningen ansvarar för berör flera basområden som måste fungera väl för att göra det enkelt och bekvämt att bo, arbeta och leva i kommunen och ger nödvändiga förutsättningar för kommunens övriga förvaltningar och verksamhet. Förvaltningen skall verka för att öka Filipstads kommuns attraktivitet och arbetar för att det ska kännas självklart att vilja bo och verka i Filipstad och se sina barn växa upp här.

Effektivitet och sparsamhet med kommunens resurser präglar vårt arbete och helhetsperspektiv och kommunens långsiktiga behov skall vara ledstjärnor i arbetet.

MÅL

Ksau:

Stabsenhet:

- Kansliet skall utveckla den gemensamma nämndadministrationen och de härtill hörande processerna. Vidare skall fortsatt införande och utveckling av dokument och ärendehanteringssystemet ske, med spridning av användandet till flera nyckelpersoner inom samtliga förvaltningar.
- Ekonomi- och kundtjänst skall under året utveckla arbetsmetoder och rutiner för att säkerställa en stabil och väl fungerande verksamhet med minimal sårbarhet för centrala funktioner inom organisationen.
- Säkerhetsarbete; Kommunens beredskapsfunktioner skall förberedas väl för deltagande i krisövningen RIS 2017.

Personalenhet:

- Målsättning är en fortsatt låg sjukfrånvaro. Målsättningen för 2017 – 2019 är en sjukfrånvaro runt 4,0 %.
- Personalbefrämjande åtgärder - Fortsatt prioritering av förebyggande åtgärder, samt att inom FFA arbeta med att få med fler företag i kommunen.
- Hälsa / Friskvård – Filipstads kommun ska arbeta för att bli en av Sveriges ledande kommuner i arbetet med hälsa och friskvård.

Näringslivsenheten

- Skapa bra förutsättningar för nystart av företag och tillväxt i befintliga företag.
- Skapa relationer/arenor för utveckling av en bra dialog mellan kommunen och näringslivet.
- Utveckla den kommunala servicen till företagen och stärka den positiva attityden till företagandet inom kommunens organisation.
- Jobba med att stärka skolan och företagens samarbete med utgångspunkt i kompetensförsörjning och elevers rätt till kännedom om arbetslivets förutsättningar.
- Stärka Bergsskolans och Gammelkroppa Skogsskolas roll i den lokala näringslivsutvecklingen.
- Skapa en till tre Infopoints som ett komplement till Turistbyrån i Filipstads tätort, i syfte att förbättra servicen/tilgængligheten för turister/besökare och exponera besöksnäringens utbud på flera platser i kommunen.

Ekonomiskt ledningsstöd:

- Genomföra byta av ekonomisystem under 2017.

AIE-enheten

- Öka antalet praktikplatser i kommunen samt utbilda handledare för ändamålet.
- Fortsatt samverkan med andra parter med det gemensamma målet att minska arbetslösheten samt minska antalet på försörjningsstöd.

- Utveckla EU-sekretariatet i syfte att nå extern finansiering, både på lokal och regional nivå, för hela kommunens verksamhetsområde.
- Stärka samverkan med civilsamhället och näringslivet i syfte att stärka integrationen.
- Arbeta med social integration, d.v.s. att skapa arenor där medborgare i kommunen träffas, knyter kontakter och bryter kulturella barriärer.

Kfu:

- Att stimulera det arbete som ständigt pågår samt att ge bidrag i syfte att främja kultur- och föreningsliv i kommunen och att uppmuntra till nya verksamheter.
- Att prioritera barn- och ungdomsverksamhet.

Teknisk enhet

Skattefinansierad verksamhet

- Samordna kommunens verksamheter i egna lokaler för att minska kommunens hyreskostnader och effektivisera lokalanvändandet i kommunen.
- Vårda och underhålla kommunens fastigheter och andra tillgångar väl. Ha en god framförhållning i den fysiska planeringen och ha en effektiv framförhållning.
- Hålla kostnaderna på en långsiktigt låg men hållbar nivå.
- Fortsätta med energibesparande åtgärder för att sänka kostnadsnivån samt att minska användningen av fossila bränslen.
- Arbeta med att göra Filipstad attraktivt som bostads- och arbetsort.

Administration:

- IT-enheten fortsätter samverkan med övriga Värmlandskommuner inom teknik och upphandling.
- Inköpsverksamheten ska verka för:
  - Högre avtalstrohet
  - Nöjdare lokala företagare
  - Samverkan med andra kommuner
- Biblioteksenhet: Samverkan: Fortsätta och utöka samarbetet med övriga bibliotek i Värmland, inom ramen för "Bibliotek Värmland", för att därigenom åstadkomma en bättre service för kommuninvånarna Filipstad.
- Förbättra servicen till äldre och funktionshindrade.
- Lässtimulering: Arbeta med bokprat, riktat mot i första hand grundskoleelever. Målsättning är att årskurserna 4 och 7 inom grundskolan skall erbjudas minst ett bokprat/besök på biblioteket per läsår. Vi skall vid inköp av media ta stor hänsyn låntagarnas egna önskemål.
- Arbeta med Mångfald och integration i enlighet med ny Biblioteksplan 2015-2018.

Avgiftsfinansierad verksamhet
Vattenförsörjning och avloppshantering

- Dricksvattnet ska vara av god kvalitet.
- Inga vattenanalyser ska visa "otjänligt". Vattenanalyser som visar "tjänligt med anmärkning" ska inte överstiga 20 st.
- Vattnet ska alltid finnas i kranen.
- Få antal avbrott, högst 50 drabbade hushåll och inga drabbade verksamheter.
- Avloppssystemen ska ha låg störningsnivå:
- Högst 20 avloppsstopp och 4 översvämningar i källare.
- Avloppsvatten ska tas om hand på ett miljöriktigt sätt:
- Inga miljörapporter från avloppsreningsverk ska föranleda anmärkningar från tillsynsmyndighet.
- Inläckage från regn- och dräneringsvatten skall minskas.

Avfallshantering

- Ökad källsortering.
- Mängden osorterat hushållsavfall per innevånare ska minska.
- Mängden omhändertaget farligt avfall ska öka.
- Tömma våra kunders avfallskärl enligt tömningsschema.
- Mängden hushållsavfall som transporteras till Karlskoga för förbränning ska minska. Detta ska åstadkommas genom att graden av utsorterat återvinningsbart avfall ska öka.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

tkr	
Ramförslag för 2017	-169 970
Ksau:	
Ökade kostn Bergslagens räddningstjänst	-300
Ökade bidrag bl.a. MSB, Region värmland	-100
Ökade bidrag LÖV	-150
Teknikutskott:	
Sänkt elpris Fastighet	500
Ökade licenskostnader IT	-800
Kostnadsökning material Lokalvård	-200
Ökat mediaanslag Biblioteket	-180
Ökat ägarbidrag Värmlandstrafik Adm	-200
Beläggning asfalt ²⁾	-600
Praktikplaster AIE ¹⁾	-2 000
Beläggning asfalt till investering ²⁾	1 400
KS tillgängliga medel	-4 000
Äskande 2016-05-02	-6 630
Inget beslut om prel.ramar KF 2016-06-09	
Ksau:	
ÅF tillgängliga integrationsmedel 2016	5 000
Praktikplaster AIE ¹⁾	-1 000
Teknikenhet:	
Kfu:	
ÅF tillgängliga integrationsmedel 2016	500
Äskat 2016-10-03	4 500
Total förändring ram 2017	-2 130
Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB	-172 100
<i>Enligt beslut i KS § 90/2016</i>	
KS tillgängliga medel	-3 000
KFU integrationsmedel	-500
Slutligt ramförslag efter KS § 90/2016	-175 600

ÅF = återföring

1)-2) avser ej fotnot utan endast posternas koppling till varandra.

VERKSAMHETSMÅTT / NYCKELTAL

Tekniska enheten

Verksamhetsmätt	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017
Utlån Bibliotek	84 868	84 000	85 000	
Utlån/invånare	8,1	8,0	8,1	
Besök Bibliotek F-d*	85 379	87 084	80 000	
Besök Bibl. F-d/dag	304	300	300	
Öppethållande				
- Bibliotek Filipstad	41	41	41	
- Bibliotek Lesjöfors	4	4	4	
- Bokbuss	8	8	8	
Inköpta medier	2 758	3 100	2 500	
Lunch ÄO/Handik.oms.	59,88	54,23	49,07	
Lunch skolor	29,17	26,95	27,85	
Lunch barnomsorg	24,72	27,95	27,94	
Snittkostnad/städtime	210,20	212,33	220,83	
Toppbeläggning m ²	14 500	7 945	5 500	
Kostnad per m ² toppbel	88,07	118,18	169,09	
Vinterväghålln. kr/m	17,51	25,02	22,40	
Skogsareal ha	2 450	2 450	2 450	2 450
Nettointäkt per ha	701	607	541	
Försäljning vatten m ³	900	896	890	
Kostnad per m ³ va/avl	35,48	37,06	36,07	
Intäkt per m ³ vatten	36,29	37,49	36,07	
Hushållsavf.avgift per år	1 666	1 666,00	1 528	
Fastighetsunderhåll/m ²	58,00	54,00	49,35	

Nyckeltal för 2017 är under bearbetning

INVESTERINGAR

Totala investeringar inom Kommunstyrelsen uppgår till 63 450 tkr för 2017.

Ksau (ekonomisystem)	2 200 tkr
Serviceenhet	450 tkr
Fastighetsenhet	36 350 tkr
Teknik Skattefinansierat	12 700 tkr
Teknik Avgiftsfinansierat	11 750 tkr

Byta till nytt ekonomisystem kommer att ske per 2017-05-01. Med anledning av processen för införande av det nya systemet kommer det inte att vara möjligt att upprätta budgetuppföljning per april månad år 2017. Budgetberedningens förslag är att avsteg från ekonomiska styrprinciper får ske under år 2017 om kommunchefen så befinner det nödvändigt med anledning av systemskifte. Avsteg skall informeras Kommunstyrelsen.

Önskemål från Tekniska enheten har framförts till Teknikutskottet om möjligheten att budgetera på ramanslag istället för objekt i investeringsbudgeten.

Teknikutskottet har beslutat att föreslå budgetberedningen enligt § 49/2016

att investeringsbudgeten fastställs inom ramar på avdelningsnivå
att ramarna för 2017 fastställs enligt upprättat förslag
att beslut för investering fattas enligt följande:
upp till 100 tkr av förvaltningschef och verksamhetschef
från 100 tkr till 3 000 tkr av Teknikutskottet
från 3 000 tkr till 5 000 tkr av Kommunstyrelsen
därutöver fastställs av Kommunfullmäktige

BUDGETBEREDNINGENS FÖRSLAG

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG OCH BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar:

att i materialet ta bort att undantag från finansiellt mål görs i år.

- att under Prioriterade områden görs följande förändring
- Upprustning av Älvkullens vårdhem och kooperativt boende ändras till: Innefattar utredning av demensboende och möjligheter att anpassa lokalerna till dagens behov och föra ägandet till kooperativ form. Även en översyn av utemiljön och de dementas möjligheter att kunna gå ut ska genomföras. Under 2017 ska ett sammanhållet förslag till utveckling i Filipstads tätort läggas fram och start av ombyggnad eller nybyggnad ske.
  - Bostadsförsörjning ändras till: Underlätta för byggande av fler bostäder i kommunen. I det arbetet ska särskilt beaktas behov av trygghetsboende och att det kan ske i samarbete med privata hyresvärdar. Ytterligare en del är planläggning av Finnshtytemrådet och tomter för centralt belägna lägenheter.
  - Skolororganisationen ändras till: att starta projektering av nybyggnad eller ombyggnad av grundskola i Filipstads tätort.
  - Utveckling av processer kring vuxna personers utanförskap, missbruk och behov av boende, lägga till: I arbetet ingår att starta egen verksamhet med tillfälliga bostäder för målgruppen.
  - Bredbandsutveckling är kvar som rubrik och ändras till: Fortsatt arbete med att bevaka och påverka en snabb utbyggnad av fiber till såväl tätort som landsbygd.
  - Att utreda möjligheterna för tillskapande och etablering av ett "Lågtröskelboende" för missbrukare i Filipstads kommun för att reducera kostnaderna för andra placeringar och institutionsvård.

- Att fortsätta utredningsarbetet för att tillskapa en bra organisation för hantering av personalens arbetskläder inom vård, omsorg och barnomsorg.

att göra följande tillägg till målen

- Visionsarbete: Under 2017 revidera Filipstads kommuns Vision.
- Idrottsanläggningar: I en sammanhållen utredning se på utvecklingsmöjligheter och ekonomi för innebandyplaner, konstgräs och isanläggningar.
- Mångfald: Under 2017 ta fram en mångfaldspolicy för Filipstads kommun som även gäller kommunens integrationsarbete.

att utöka socialnämndens ram med 720 tkr för utökad öppenverksamhet i missbruksvården

att utöka Barn- och utbildningsnämndens ram med 2 300 tkr för gemensam grundskola och förskola.

att intäkter av schabloner för nyanlända och riktade statsbidrag för mottagande av ensamkommande barn redovisas under finansiering.

att Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens ram ökas för att kompensera för de i budgetförslaget inlagda intäkterna

att reviderade ramar redovisas för Kommunstyrelsen i mars.

att utöka Kommunstyrelsens tillgängliga medel med 3 000 tkr för att möta kommande utvecklingskostnader. Här ingår även eventuellt ytterligare kostnadsökningar, förutom den tidigare aviserade ökningen med 400 tkr för arbetskläder.

att utöka Kommunstyrelsens ram med 500 tkr för riktade föreningsbidrag för integration, delegeras till Kultur- och föreningsutskottet. Medlen tas ur reserverade medel för integration.

att beräkna intäkterna enligt SKL 16:51 (okt) skatteberäkningar och sista beräkningen av välfärds- miljarderna.

att beräkna skatteintäkter och utjämningsbidrag utifrån befolkningstalet för augusti 2016.

att fastighetsavdelningens investeringsram utökas med 1 200 tkr för ombyggnad av stödboende för missbrukare.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att anta av ekonomienheten upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för 2017-2019 efter ovan angivna justeringar

att i antagna delar bifalla förslag och yrkanden samt godkänna de motiveringar, dispositioner, regler och anslagsvillkor som angivits i handlingarna

att investeringar för år 2017 härmed antagits om 68 850 tkr enligt förslaget

att bemyndiga kommunstyrelsen att inköpa fastigheter varvid köpeskillingen för varje enskilt objekt ej får överstiga 2 000 tkr

att bemyndiga kommunstyrelsen att försälja fastigheter varvid bokfört värde för varje enskilt objekt ej får överstiga 2 000 tkr

att före inköp eller byggstart av investering överstigande 100 tkr ska beslut tas i nämnd eller för kommunstyrelsen utskott

att beslut för investering inom teknikutskottet fattas enligt följande;

upp till 100 tkr av förvaltningschef och verksamhetschef, från 100 tkr till 3 000 tkr av teknikutskottet, från 3 000 tkr till 5 000 tkr av kommunstyrelsen, därutöver fastställs av kommunfullmäktige.

att för fyllande av kommunens medelsbehov 2017 av de till kommunen skattskyldiga utdebitera allmän kommunal-skatt med 22 kr/skattekrona

att bemyndiga kommunstyrelsen, i mån av behov av likvida medel, uppta lån om högst 30 000 tkr i 2017 års budget

att bemyndiga kommunstyrelsens utskott att under 2016 från fall till fall pröva frågan om disposition av i budget 2017 upptagna medel

att bemyndiga ekonomienheten att vidta de redaktionella ändringar i budgeten som erfordras samt

att bemyndiga kommunstyrelsens arbetsutskott besluta om tilläggsbudget år 2017 för pågående projekt.

att avsteg från ekonomiska styrprinciper får ske under år 2017 om kommunchefen så befinner nödvändigt med anledning av byte av ekonomisystem. Avsteg skall informeras kommunstyrelsen

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Drift	Bokslut 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Intäkter	1 498	1 970	1 970	1 970	1 970	1 970
Kostnader	-5 219	-5 437	-5 437	-5 566	-5 699	-5 836
Nettoram	-3 721	-3 467	-3 467	-3 596	-3 729	-3 866
Investeringar						

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Miljö- och byggnadsnämnden

Det politiska ansvaret för miljö- och hälsoskyddsarbetet samt plan- och byggfrågor i Filipstads kommun har miljö- och byggnadsnämnden som tar beslut i övergripande frågor inom verksamhetsområdet. I stor utsträckning har nämnden dock delegerat beslutsrätten till miljö- och stadsarkitektkontoret.

Miljö- och byggnadsnämndens övergripande målsättning är att aktivt arbeta för en god miljö med attraktiv bebyggelse, bra livsmedel, frisk luft, rent vatten samt levande sjöar och skogar. Miljö- och byggnadsnämndens verksamhet är tvärvetenskaplig och spänner över ett mycket stort antal naturvetenskapliga ämnesområden med tillhörande juridik.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Hälsoskydd

Hälsoskyddstillsynen omfattar hygienisk behandling, utbildningslokaler, bassängbad, radon, mätning av bakgrundsstrålning mm. Inomhusmiljö i bostäder handläggs vid klagomål.

Tillsynen syftar till att undanröja olägenheter för människors hälsa. I en bostad kan olägenheter till exempel bero på dålig inomhusmiljö (temperatur, buller, luftföroreningar, ventilation, dagsljus, vatten & hygien m.m.), ohyra och husdjursskötsel.

I andra lokaler kan olägenhet förutom ovan också bero på otillräckligt med toaletter, skötsel av hygien, städning, avfall m.m. Flertalet lokaler är anmälningspliktiga och kräver tid för handläggande.

Livsmedel

Livsmedelkontrollen omfattar verksamheter som hanterar livsmedel inom kommunen. Verksamheterna är kiosker, caféer, butiker, restauranger, producenter, tillfälliga livsmedelshanteringar som marknader mm.

Livsmedelkontrollen är riskbaserad, varje objekt riskklassas efter en modell som tar hänsyn till riskerna med livsmedelshandlingen och mängden livsmedel som tillverkas. I kontrollen ingår även kontroll av dricksvatten från vattenverk.

Miljöskydd

Miljöskyddsarbetet omfattar en rad verksamhetsområden som tillsyn och kontroll av utsläpp till vatten och mark av avloppsvatten och kemikalier, utsläpp till luft, skydd av grundvatten, förorenade områden, buller och avfallshantering.

Ansökningar om enskilda avlopp, värmepumpar, förlängt slam- och sophämningsintervall behandlas årligen. Granskning av årsrapporter och kontroll av anläggningar som innehåller ozonnedbrytande och klimatpåverkande ämnen utförs årligen. Förvaltningen yttrar sig över tillstånd enligt miljöbalken samt deltar vid samrådsmöten inför bland annat tillståndsprövningar

Miljösamverkan Värmland

Filipstads kommun deltar sedan februari 2008 i Miljösamverkan Värmland. Det övergripande syftet med Miljösamverkan Värmland är att medverka till ökad samverkan, möjliggöra resurseffektivt samarbete och samnyttjande av kompetenser för att åstadkomma en framgångsrik och långsiktig hållbar utveckling i Värmland.

Plan- och byggavdelningen

Arbetet med plan- och bygglovsfrågor sker inom ramen för de lagar och bestämmelser som finns för olika målgrupper såsom, kommunen, allmänheten, företag etc. Målet är snabb och enkel bygglovhantering, rådgivning och anvisningar i bygglov och planfrågor m.m.

Byggfrågor

Ansvariga tjänstemän ansvarar bland annat för nedanstående arbetsuppgifter:

Utöva tillsyn och kontroll över att bestämmelserna i plan- och bygglagen följs.

Förbereda beslutsunderlag i ärenden till nämnden.

Kompletteringar, infordran av yttranden, samråd, underlag för beslut, motiv till beslut, gällande lagrum, förslag till beslut mm.

Besluta i ärende för vilka delegationsrätt erhållits enligt upprättad delegationsordning.

Att skapa ett bra inomhusklimat genom att se till att funktionskontroll av ventilations- system utförs samt att eventuella anmärkningar åtgärdas.

Planfrågor

Ansvariga tjänstemän ansvarar bland annat för nedanstående arbetsuppgifter:

Medverka vid och ansvara för att erforderliga detaljplaner upprättas samt att de handläggs på ett formellt riktigt sätt.

Göra erforderliga planutredningar vid nya etableringsprövningar.

Medverka vid upprättande och handläggning av enklare planärenden så kallade enkelt planförfarande.

Medverka till att översiktsplanens intentioner efterlevs och genomförs. Ett tematiskt tillägg med fokusering på vindkraft är under framtagande

Se till att fastighetsbildningar sker i enlighet med bestämmelser i gällande naturvårdsföreskrifter, detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser. Medge mindre avvikelser från dessa bestämmelser om syftet ej motverkas.

MÅL

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Fortsatt operativ tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, tobakslagen, lagen om receptfria läkemedel.

Fortsatt projektarbete med enskilda avlopp, eventuellt med stöd av Lova.

Plan- och byggavdelningen

Implementering av den kommunomfattande översiktsplanen och de möjligheter som ges vid antagande av den nya planen.

Fortsatt hög planberedskap i relation till de förslag och önskemål på olika typer av boendeformer som finns eller kan komma att uppstå. Fritidshusområden, industrimark, strandnära områden, förtättningsmöjligheter, senior-

boenden etc. Både i Filipstads tätort och i kommunen som helhet.

Fortsatt ajourhållning och uppdatering av primärkartan. Fortsatt samverkan med teknik och service.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

tkr	
Ramförslag för 2017	-3 596
Åskande 2016-05-02	0
Inget beslut om prel.ramar KF 2016-06-09	
Åskande 2016-10-03	0
Total förändring ram 2017	0
Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB	-3 596
Slutligt ramförslag efter KS § 90/2016	-3 596

INVESTERINGAR

Inga planerade investeringar

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:
att före inköp eller byggstart av investering överstigande 100 tkr ska beslut tas i nämnd eller för kommunstyrelsen utskott

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Drift	Bokslut 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Intäkter	86 318	83 600	83 600	83 600	83 600	83 600
Kostnader	-287 116	-263 039	-267 609	-282 047	-287 324	-292 759
Nettoram	-200 798	-179 439	-184 009	-198 447	-203 724	-209 159
Investeringar	5 695	4 400	4 681	4 400	4 400	4 400

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Nämnd

I uppdraget som huvudman för skolverksamheten i Filipstads kommun ansvarar Barn- och utbildningsnämnden för förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning, särvtvux, svenska för invandrare (SFI) och uppdragsutbildning.

Nämnden ansvarar även för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och fritidshemsverksamhet. Ytterligare ansvarsområden för nämnden är elevhälsa, familjecentral samt kommunens HVB-hem.

Det är nämnden som ansvarar för att utbildning genomförs i enlighet med skollagen, föreskrifter samt förordningar inom området. Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet leds och samordnas av rektor. Den pedagogiska ledningen inom förskolan svarar förskolechef för.

BUN Gemensamt

BUN Gemensamt omfattar förvaltnings- och verksamhetsledning, centralt kansli, viss gemensam fortbildning samt grundskolans skolskjutsar och IKE.

Förebyggande och stöd

Från 1 januari 2015 ingår Elevhälsan, Familjecentralen och HVB-hemmen i Förebyggande och stödenheten. Syftet med omorganisationen är att optimera barn och ungas livsvillkor.

Elevhälsan

Den samlade Elevhälsan ger möjligheter till en tvärprofessionell kompetens, som har uppdrag både övergripande och på skolnivå. Elevhälsan ska arbeta hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande. Målet är att skapa en positiv lärmiljö för alla elever. Arbetet ska bedrivas i överensstämmelse med FN:s konvention om barns rättigheter, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas i fokus.

Elevhälsans medicinska insatser ska även bedrivas i överensstämmelse med Socialstyrelsens riktlinjer för skolhälsovård, Socialstyrelsens föreskrifter om vaccination av barn. Skolläkare konsulteras via skolsköterska. Elevhälsans psykologiska insatser köps via konsult.

Familjecentralen

Familjecentralen är en samverkan mellan Filipstads kommun och Landstinget i Värmland. Verksamheten består av öppen förskola, barnhälsovård (BVC), barnmorskemottagning (BMM), ungdomsmottagning, och familjebehandling. Alla verksamheter är samlade på Vårdcentralen i Filipstad och erbjuder familjer en nära mötesplats med möjlighet att möta olika professioner. Familjecentralens arbete baserar sig på FN:s barnkonvention, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas i fokus.

HVB-hemmen

Kommunen har sedan mars 2016 tre HVB-hem, Bergslagaren, Masmästaren och Riddarnäset. HVB-hemmen är boende för ensamkommande barn och ungdomar. Verksamheten ska se till att de som bor på våra HVB-hem får stöd och trygghet. De ska också få stöd i att utvecklas till goda samhällsmedborgare där den individuella utvecklingen är prioriterad.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten lägger grunden till det livslånga lärandet. Verksamheten ska präglas av en pedagogik där lärande, omvårdnad, omsorg och fostran bildar en helhet. Den pedagogiska verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Förskolor	
Bullerbyn	4 avd
Junibacken	3 avd
Björnen	2 avd
Lyckan	3 avd samt sovavd. för helg- och nattöppen verksamhet
Storbron	3 avd
Sörgården	1 avd
Lejonkulan	1 avd (fm/em grupp)
Villekulla, Lesjöfors	4 avd
Berguven, Nykroppa	2 avd
Hyttan, Brattfors	1 avd
Bergabacken, Nordmark	1 avd

Familjedaghem

Tre dagbarnvårdare i tätorten samt en dagbarnvårdare i Lesjöfors.

Grundskola inklusive grundsärskola, förskoleklass, fritidshem och fritidsgårdar

Grundskola, förskoleklasser och fritidshem ansvarar, var och en utifrån sin specifika verksamhetsinriktning, för att ge eleverna möjlighet att inhämta och utveckla sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedborgare. De ger också en grund för fortsatt utbildning samt skall även bidra till elevernas harmoniska utveckling. Lärarna skall sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i olika former.

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfattas av vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Barn som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning ska tas emot i grundsärskolan. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning, träningskola. Träningskola är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Utbildningen är nioårig och ska ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar.

Grundsärskola finns vid Strandvägsskolan och Ferlinskolan. Träningskola finns vid Strandvägsskolan.

För ytterligare information; se verksamhetsplanen för läsåret 2015/16.

Ungdomens hus har öppet 4 dagar i veckan, tisdag till och med fredag vecka 1 och onsdag till och med lördag vecka 2. Lesjöfors har öppet två dagar i veckan och Nykroppa en dag i veckan.

Frivilliga skolformer: Gymnasieskola, Komvux, SFI, Särsvux och Uppdragsutbildning

Frivilliga skolformers uppdrag har en mycket stor spännvidd för att ge kommuninnevärdarna största möjliga förutsättningar för ett livslångt lärande.

Gymnasieskolan

Följande tio nationella gymnasieprogram finns på Spångbergsgymnasiet 2015/2016:

Bygg- och anläggningsprogrammet BA, (inom BA finns den riksrekryterande inriktningen/fördjupningen anläggning/bergteknik), EI- och energiprogrammet EE, Fordons- och transportprogrammet FT, Handels- och administrationsprogrammet HA, Hantverksprogrammet Frisör HV, Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL, Industritekniska programmet IN, Naturvetenskapliga programmet NA, Samhällsvetenskapliga programmet SA samt Vård- och omsorgsprogrammet VO. Skolan har också samtliga fem inriktningar av Introduktionsprogrammet IM (inklusive språkintrödn för nyanlända).

Fordonstekniska programmet FT, Handels- och administrationsprogrammet HA, Hantverksprogrammet HV, Industritekniska programmet IN, Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL och Vård- och omsorgsprogrammet drivs som lärlingsprogram.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen erbjuder Grundläggande vux, Gymnasial vux, SFI (utbildning i svenska för invandrare), Särskild utbildning för vuxna Särsvux, Introduktionsutbildning för invandrare, Vuxenlärling, Uppdragsutbildning samt Yrkesvux.

Gymnasial vux integreras i så hög grad som det är möjligt med gymnasieskolan.

Kulturskola

Musik- och bildundervisning individuellt och i grupp för i första hand grundskolans elever.

Övrigt

Bidrag

Nämnden lämnar, i enlighet med bestämmelser i Skollagen, bidrag per elev/barn till

- Persbergs fristående skola, fritidshem och fristående förskola Guldgruvan
- Fristående förskolan Skogsglantan

MÅL

Punkterna 1 till 4 sammanfaller med de statliga målen

1. Personalens utbildningsnivå

- Förskollärare och lärare har, senast 2016, fullständig behörighet enligt förordningen om "behörighet och legitimation för lärare och förskollärare".

2. Utveckling, lärande och kunskaper

- Alla elever klarar minst lägsta kunskapskraven för varje årskurs i samtliga ämnen.

3. Trygghet för barn och unga

- Alla barn och ungdomar känner sig trygga i kommunen förskolor och skolor.

- Alla elever är nöjda med sin skolgång.

4. Inflytande och delaktighet

- Alla barn och elever har goda möjligheter till inflytande över sin utbildning och sin vardag i skola och förskoleverksamhet.

- Vårdnadshavarna erbjuds goda möjligheter till inflytande över utbildningen.

- Alla vårdnadshavare är nöjda med sina barns/ungdomars förskoleverksamhet och skolgång.

5. Skola – arbetsliv

- Alla barn och ungdomar har god kännedom om arbetsgivare och möjligheter till arbete i Filipstads kommun.

- Alla barn och ungdomar har god självkännedom, gott självförtroende och vetskap om att de är bra på något.

6. Utvecklingsarbetet Nya Perspektiv

- Samverkan mellan värmländska kommuner, Landstinget och Region Värmland.

Fokusområden som gäller barn- och utbildningsnämnden är: Den sårbara familjen, Psykisk hälsa samt Riskbruk och riskbeteende.

Uppföljning av målsättningarna redovisas för nämnden med hjälp av elevhälsodatabasen ELSA. Samverkan Östra Värmland (kommunerna Filipstad, Storfors och Kristinehamn samt landstinget) är under uppbyggnad.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

Ramförslag för 2017	-184 562
tkr	
GEM - Bidrag fristående skola	-375
GEM - Elevdatorer	-365
GEM -Skolskjutsar	-400
GEM -Första linjen	-300
FoS -Specialpedagog, 1,0 tj	-625
FoS -Skolsköterska, 0,7 tj	-355
FoS -Psykolog	-50
FoS -Kurator 0,25 tj	-125
FoS -Asylmedel utöver budget ¹⁾	770
FÖRSK -Förskoleverksamheten ²⁾	-1 600
FÖRSK -Specialpedagog, 1,0 tj ³⁾	-625
GRUNDSK -Nya elever ⁴⁾	-1 500
FRIV -Förlorade statsbidrag ⁵⁾	-1 600
FRIV -Nya elever gymnasiet	-1 200
FRIV -Grundvux, 1,5 tj	-900
FRIV -Gyvux, 2,0 tj ⁶⁾	-1 200
FRIV. SFI 2,0 tj	-1 200
FRIV -Mentor Språkintrödnation 0,5 tj	-300
FRIV -Barnskötarutb., 1,0 tj	-450
<i>Förslag på åtgärder för att nå ram:</i>	
-FoS -Asylmedel utöver bg ¹⁾	630
-FÖRSK -Förskoleverksamheten ²⁾	1 600
-FÖRSK -Specialpedagog ³⁾	625
-GRUNDSK -Nya elever ⁴⁾	700
-FRIV -Förlorade statsbidrag ⁵⁾	1 600
-FRIV -Gyvux, 1,0 tj ⁶⁾	600
-Ökade intäkter, se nedan	560
Åskat belopp 2016-05-02	-6 085
Inget beslut om prel. ramar KF 2016-06-09	
Beslut Ksau §44/2016 2016-06-13 om utökad ram med 3 000 tkr	
GR -Nya elever grundskola	-1 700
FÖRSK -Ny avdelning Lesjöfors	-1 100
Kapitaltjänstkostn skolmöbler & lärardatorer	-200
Åskat belopp 2016-10-03	-3 000
Total förändring ram 2017	-9 085
Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB	-193 647

Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB -193 647

Enligt beslut i KS § 90/2016

Utökad ram för förskoleverksamhet -2 300

Justerade intäkter HVB pga nytt avtal -2 500

Slutligt ramförslag efter KS § 90/2016 -198 447

1) - 6) avser ej fotnot utan endast posternas koppling till varandra.

Förebyggande och stöd

Elevhälsan

Fortsätter volymökningen i den omfattning som den har varit under hösten 2015 och våren 2016, kan omfördelning av resurser och/eller förstärkning behövas. Verksamheten haltar vad gäller specialpedagogisk kompetens, vilket försvårar det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Specialpedagog 100% kommer att anställas från och med vecka 10 vårterminen 2017.

Familjecentralen

Inga stora förändringar planeras under de kommande åren.

HVB-hemmen

Utifrån de ekonomiska förutsättningarna som träder i kraft 1 juli 2017 är arbetet igång för att utveckla boendekedjan till att gälla ankomstboende – utslussboende - stödboende.

Förskoleverksamhet

Antalet barn ökar, främst i tätorten och i Lesjöfors samt något i Nykroppa. Behov av att öppna ytterligare två avdelningar i tätorten och en avdelning i Lesjöfors. Avdelning Norrgården i Lesjöfors startade som en tillfällig verksamhet i ett rum i en källarvåning. Avdelningen är i stort behov av permanenta lokaler som är anpassade till förskoleverksamhet och kan eventuellt kombineras med behovet av utökning på grund av ökat barnantal. Även avd. Lejonkulan i tätorten startade som en tillfällig verksamhet i ett rum i källarlokal och är i behov av permanenta lokaler som är anpassade till förskoleverksamhet.

Fortsätter ökningen av barn i Nykroppa kräver även det öppnande av ytterligare en avdelning.

Grundskola inklusive grundsärskola, förskoleklass, fritidshem och fritidsgårdar

Antalet nyanlända elever stiger. Behov av nyrekrytering av personal och utökning av lokaler för att ha möjlighet att ta emot alla elever som har rätt till utbildning. Bristen på legitimerade lärare är ett hot som oroar mycket för framtiden. Klasserna är på sina håll nu redan fyllda. Detta medför utökning av klasser med personal som inte finns.

Till dessa nya klasser behövs lokaler som inte heller finns i nuläget. Vi står inför en stor utmaning inom den närmsta framtiden.

Antal elever inom träningskolan har från föregående år inte ökat. Behovet av skolbarnsomsorg för grundsärskolans elever har ökat, de flesta är inkluderade i grundskolans fritidshemsverksamhet. Elever på träningskolan har skolbarnsomsorg inom grundsärskolans verksamhet, vilket medför ökade resurser.

Ungdomens hus har hög beläggning, vilket är mycket positivt. Lokalen i Nykroppa, Folkets park har mer att önska. Det är svårigheter att få till en bra verksamhet.

Frivilliga skolformer: Gymnasieskola, Komvux, SFI, Särvox och Uppdragsutbildning

Spångbergsgymnasiet har de senaste åren hållit ställningarna med ett elevtal som totalt pendlat mellan 350-370 elever. Hösten 2016 har startat med cirka 410 elever. Detta innebär att elevtalet är betydligt högre än vad tidigare prognoser visat. Nyanlända elever har ökat kraftigt.

Vuxenutbildningen har ett ökat antal studerande inom allmänna ämnen och en jämn och hög efterfrågan av vårdutbildning. SFI har ökat under senare år och det senaste året är ökningen mycket stor. Många tecken finns på att denna ökning kommer att fortsätta.

Sammanlagt har frivilliga skolformer cirka 750 elever i inledningen av ht 2017. Alla sökande har tagits emot i gymnasieskolan. SFI har en kö på cirka 70 st.

Gymnasieskolans nationella program

Elevtalet på nationella program har stabiliserats och vi förväntar oss en svag ökning de närmaste åren. I ljuset av detta kan vi konstatera att Spångbergsgymnasiet står sig mycket bra. Merparten av våra program har fyllt sina platser. FT hade få sökande men har fyllts på med IM-elever som är nästan framme vid behörighet.

Introduktionsprogram

Introduktionsprogrammets uppdrag har vidgats i takt med införandet av GY11 och ökade krav på grundskolekurser.

Cirka 135 elever har behov av undervisning i allt från 1 till 16 grundskolekurser.

Inriktningen språkintrödnin för nyanlända har cirka 120 elever.

Totala antalet elever med invandrarbakgrund har ökat kraftigt hösten 2016. En stor utmaning är att ge eleverna tillräckliga kunskaper för att nå grundskolekompetens det vill säga möjlighet att söka nationellt program. Dock, om man kommer in på ett nationellt program, med ett stort stödbehov och som regel minst fyraårig studieplanering. En oro finns för att antalet nya elever ökar ytterligare med risk för ökade kostnader, personalbrist etcetera under 2016.

Vuxenutbildning

Efterfrågan på gymnasial vuxenutbildning ökar samtidigt som gymnasiets grupper för gemensamma ämnen fyllts

på. Svårigheter kan uppstå med samläsning, det vill säga vi måste erbjuda egna vuxengrupper. Grundvux och Gyvux ökar stadigt på grund av ett ökat antal nyanlända som är klara med SFI. Detta medför kostnadsökningar. SFI har ökat kraftigt från 88 elever september 2014 till 146 elever i september 2015. Ökningen fortgår och SFI väntas vara 200 studerande vid årets slut. Under förutsättning att det går att rekrytera personal kan SFI öka med ytterligare 40-50 elever som står i kö. En stor oro finns för att vi kommer att få svårt att möta efterfrågan på grund av lärarbrist. Om 2016 innebär ytterligare ökning av studerande kommer vi att ställas inför mycket svåra utmaningar.

INVESTERINGAR

Totala investeringar, 4 400 tkr, fördelat enligt följande:

Kontinuerligt utbyte och förnyelse av inventarier inom såväl skola som förskoleverksamhet, 1 000 tkr

IT/data specialdestinerade medel (här ingår byte av lärardatorer för 250 tkr), 600 tkr

Elevdatorer, 1 400 tkr

Lärardatorer, 400 tkr

Skolmöbler, 1 000 tkr

NYCKELTAL

Då fördelning ännu ej gjorts av budget till de olika verksamheterna återkommer BUN med nyckeltal för budget 2017.

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

Att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen beslutar:

att utöka Barn- och utbildningsnämndens ram med 2 300 tkr för gemensam grundskola och förskola.

att intäkter av schabloner för nyanlända och riktade statsbidrag för mottagande av ensamkommande barn redovisas under finansiering.

att Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens ram ökas för att kompensera för de i budgetförslaget inlagda intäkterna

att reviderade ramar redovisas för Kommunstyrelsen i mars.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:
att före inköp eller byggstart av investering överstigande 100 tkr ska beslut tas i nämnd eller för kommunstyrelsen utskott

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

SOCIALNÄMND

Drift	Bokslut 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Intäkter	75 955	98 399	100 899	101 799	101 799	98 399
Kostnader	-313 921	-371 795	-380 975	-392 134	-397 156	-404 769
Nettoram	-237 966	-273 396	-280 076	-290 335	-295 357	-306 370

Investeringar	744	800	600	1 000	1 000	1 000
---------------	-----	-----	-----	-------	-------	-------

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Övergripande

Socialförvaltningen i Filipstads kommun ska på kommunfullmäktiges uppdrag via socialnämnden bedriva en utvecklande, effektiv och serviceinriktad verksamhet.

Vi ska tillgodose invånarnas behov av hälso- och sjukvård, omvårdnad, omsorg, rehabilitering, dagverksamhet, bostadsanpassning, stöd och service enligt gällande lagar, förordningar och riktlinjer. Vidare ska jämställdhets-, genus- och mångfaldsperspektiv* beaktas i all verksamhet inom socialförvaltningen. Socialnämnden ska verka för goda arbetsvillkor för sin personal så att de kan utföra ett bra arbete. Verksamheterna ska svara för utveckling, uppföljning, utvärdering samt ledas och styras enligt uppsatta mål och ekonomiska ramar.

Staben

Staben är en stöd- och servicefunktion till hela förvaltningen. Staben sköter post- och diariehantering, sammanställning av samtliga ärenden till socialnämnden och individutskottet samt expediering av beslut. Vidare har staben hand om administration kring klagomålshanteringen, utför utredningsuppdrag, information till verksamhetschefer/handläggare om t.ex. lagändringar, rättsfall m.m. samt till allmänheten via hemsidan, ansvarar för arkiv, årlig revidering av delegeringsbestämmelser och attestförteckning. Staben sköter ekonomisk rapportering, momsredovisning, styrning av ekonomiska ramar, personalhantering för verksamhetschefer och stabspersonal. I staben ingår även medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och tillsynsansvarig (TÖS) över socialtjänst.

Staben är även en stöd- och servicefunktion till FINSAM.

Anhörigstöd

Anhörigstödet ska underlätta för anhöriga/närstående som under kortare eller längre tid gör insatser för en närstående. Anhörigstödet är en förebyggande verksamhet som genom personliga lösningar ska

medverka till ökad livskvalitet både för den som är anhörig/närstående och vårdar samt den som är i behov av stöd. Den anhörige/närstående kan genom anhörigstödet få en förbättrad livssituation, samtidigt som risken för ohälsa minskas. Anhörigstödet riktar sig till alla målgrupper.

Biståndsbedömarverksamhet SoL (Socialtjänstlagen)

Biståndsbedömning utifrån socialtjänstlagen. Målgruppen är äldre och personer med funktionsnedsättning. Biståndsbedömning sker efter den enskildes behov, för att tillförsäkra en skälig levnadsnivå. Beviljade ärenden rapporteras skriftligt och muntligt till respektive arbetsgrupp.

Handläggning – LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Handläggning utifrån Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Målgruppen är personer som tillhör LSS personkrets enligt 1 § LSS. Bedömning sker efter den enskildes behov, för att tillförsäkra goda levnadsvillkor. Beviljade insatser rapporteras skriftligt och muntligt till respektive verkställare.

Assistent- och bemanningscentral (ABC) /Planeringscentral/Pool

Assistent- och bemanningscentralen (ABC) är en stöd- och servicefunktion till hela förvaltningen. ABC ansvarar för personaladministration gällande omvårdnadspersonal, debitering, fakturering, administration kring bostadsanpassning, samt övriga administrativa frågor. ABC sköter avgiftshantering inom eget och särskilt boende (ärendehantering, rådgivning, fakturering och jämkning), dödsboanmälningar för särskilt boende. ABC utför även andra uppdrag från verksamhetschefer på begäran.

Planeringscentralen inryms fr.o.m. 130930 i ABC. I och med planeringscentralen lyfts planeringen på en central nivå för att kunna höja kvaliteten och säkerställa planeringen, att den inte skiljer sig mellan olika hemtjänstområden.

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

Ekonomi- och familjerättsgruppen

Handlägger försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, dödsboanmälan, familjerättsärenden, samt budgetrådgivning och skuldsanering. Verksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning och riktlinjer.

Vuxengruppen

Vuxengruppen arbetar med rådgivande och stödjande verksamhet samt utför drogprovtagning och medicinutdelning enligt delegation. Gruppen utför sociala utredningar enligt socialtjänstlagen eller LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall) utifrån ansökningar eller anmälningar samt uppföljning av insatser i förekommande fall samt råd och stödsamtal.

Barn och ungdomsgruppen

Ska verka för goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar i kommunen och ge föräldrar stöd i föräldrarollen.

Gruppen utför utredningar enligt Socialtjänstlagen och LVU (Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga), uppföljning av insatser i förekommande fall samt råd- och stödsamtal.

Särskilda boendeformer SoL

Tillhandahålla boendeplatser för de personer som är i behov av hemsjukvård, omvårdnad, stöd, service, omsorg och rehabilitering och som inte längre kan få detta tillgodosett på annat sätt.

Korttidsboende

Korttidsboende omfattar rehab-/ och korttidsenhet, som tillhandahåller platser för tillfälligt boende för personer med behov av rehabilitering, avlastning och/eller medicinska insatser.

Hemtjänst

Verksamheten ska underlätta för äldre och personer med funktionsnedsättning, att i sin hemmiljö klara sin vardag på ett självständigt, aktivt och tryggt sätt. De insatser som kan beviljas är social/personlig omsorg, matdistribution, inhandling, städning, tvätt, ledsagning och trygghetslarm.

Hemsjukvård

Verksamheten omfattar hälso- och sjukvård och omvårdnad. Verksamheten ska underlätta för äldre och personer med funktionsnedsättning att i sin hemmiljö klara sin vardag på ett självständigt, aktivt och tryggt sätt.

Kommunrehabilitering

Kommunrehab omfattar arbetsterapi, sjukgymnastik, dagverksamhet, sinnesträning, hjälpmedelsverksamhet och bostadsanpassning.

Kommunrehab är en verksamhet som bildar grund för en välfungerande helhet, där all personal inom hemtjänst, hemsjukvård, LSS och särskilda boendeformer är delaktiga i rehabiliteringsarbetet och, så långt det är möjligt, arbetar utifrån ett rehabiliteringsinriktat förhållningssätt.

Kommunrehab bedriver en rehabilitering som leder till att personer med aktivitets- och/eller funktionsnedsättning

uppnår optimal aktivitets- och funktionsförmåga och därigenom kan de leva så aktivt och självständigt som möjligt i sitt dagliga liv för att öka livskvaliteten.

LSS-verksamheten

(Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade)

Verksamheten ska arbeta för att människor med funktionshinder, som bedöms omfattas av någon av lagens tre personkretsar, ska ges individinriktade stöd- och serviceinsatser för att främja rätten till jämlikhet, trygghet och delaktighet i samhället.

Socialpsykiatri

Verksamheten ska arbeta för att människor med psykisk sjukdom och/eller psykiska funktionsnedsättningar ges samordnade individuella stöd- och serviceinsatser för att främja rätten till jämlikhet, jämställdhet och delaktighet i samhället.

Övergripande strategi

För att utföra uppdraget ska vi se till att ha:

- En organisation med tydliga ansvarsområden på alla nivåer, beskrivna via ansvars- och befogenhetsbeskrivningar. Medarbetarsamtal ska genomföras individuellt.
- En målstyrd organisation med visioner, tydliga långsiktiga och årsvisa mål, resultatkrav på alla nivåer och genomarbetade kvalitets- och effektmål samt åtgärdsplaner, för att nå målen.
- En målstyrd fortbildning, innefattande jämställdhets-, genus-, mångfaldsperspektiv*.
- Ändamålsenliga lokaler.
- Ändamålsenliga ekonomiska och administrativa system samt rutiner.
- Arbetsmetoder och hjälpmedel ska tillhandahållas och användas i enlighet med vetenskap, beprövad erfarenhet och modern utveckling.
- Verksamheter som präglas av rättssäkerhet, kompetent och kvalitetsinriktad personal, bra bemötande/inlevelseförmåga och god service.
- Metoder för att bli en konkurrenskraftig och attraktiv arbetsgivare.
- En garanti för att studerande på vård- och omsorgsprogrammet efter årskurs två ska erbjudas semestervikariat under förutsättning av godkända studier.
- En strategi för att sänka sjukfrånvaron.

*mångfald innebär att värdesätta mångfalden avseende bland annat kön, könsidentitet, ålder, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuella läggning och socioekonomisk bakgrund samt visa respekt för den enskilde individen.

Organisation

Se verksamhetsplan.

Pågående projekt/processer

- FINSAM – samordningsförbundet i Östra Värmland
- Kvinnojouren - förstärka stödet tillväldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
- Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Antagna planer

- Verksamhetsplan

MÅL

Socialnämnden har valt att anta de fyra utmaningarna inom Nya perspektiv (mål under respektive utmaning är de antagna mål som relaterar till socialförvaltningen). I socialnämndens dokument finns en mer utförlig beskrivning av samtliga mål, både kortsiktiga och långsiktiga.

1. Barns hälsa och uppväxtvillkor

Filipstads kommun ska skapa förutsättningar för att familjer inom kommunen ska känna sig trygga samt att det vid behov skall finnas ett utvecklat och anpassat stöd för familjer.

2. Riskbruk och riskbeteende

Filipstads kommun ska aktivt uppmärksamma riskbruk och riskbeteende i kontakter med elever, klienter, patienter och brukare. Kommunen ska också utveckla samverkan med andra vårdgivare.

3. Psykisk hälsa

Filipstads kommun ska arbeta för att medborgarnas psykiska välbefinnande ska öka, samt att kommunen ska bidra till en ökad kunskap om psykisk hälsa hos allmänheten med prioritet på unga vuxna (18 – 25 år).

4. Äldres hälsa

Filipstads kommun ska skapa förutsättningar för en trygg, frisk ålderdom för äldre i kommunen. Detta ska komma den enskilde till del genom en god kvalitet i berörda verksamheter och inom följande områden:

- God vård i livets slutskede
- Preventivt arbetssätt (mot t ex undernäring, fall, trycksår och dålig munhälsa)
- God vård vid demenssjukdom
- God läkemedelsbehandling för äldre
- Sammanhållen vård och omsorg

5. Handikappolitiskt mål

Programmets rubrik har fått lydelsen "Delaktighet i samhället för människor med varierande levnadsvillkor".

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

tkr

Ramförslag för 2017 -281 185

Volymförändring:

Elevhem LSS	-650
Nytt ärende	-1 000
Nytt assistansärende LSS	-1 000
Nytt ärende privat assistans LSS	-300
Nytt ärende kommunal assistans	-750
Ändrat beslut FK, LSS	-1 730
Rehab- korttidsenhet utökning 4 platser ¹⁾	-1 000
Avgiftshandläggare 1,0 åa ²⁾	-500
Nattbemanning 1,89 åa ³⁾	-1 100
Aktivitetssamordnare 6,0 åa	-2 700
Stimulansmedel	3 400

Rehab- korttidsenhet utökning 4 platser 1)	300
Avgiftshandläggare 1,0 åa ²⁾	500
Nattbemanning 1,89 åa ³⁾	1 100

Äskat belopp 2016-05-02 -5 430

Inget beslut om prel.ramar KF 2016-06-09

Beslut Ksau § 44/2016 2016-06-13 om utökad ram med 3 000 tkr

Placeringar institutionsvård vuxna	-4 200
Placeringar barn och unga	-2 700
Förslag på åtgärder för att nå ram	3 900

Äskat belopp 2016-10-03 -3 000

Total förändring ram 2017 -8 430

Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB -289 615

Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB -289 615

Enligt beslut i KS 90/2016

Förebyggande öppenvård 2 tj -720

Slutligt ramförslag efter KS § 90/2016 -290 335

1)-3) avser ej fotnot utan visar posternas koppling till varandra

LSS verksamheterna

Inom verksamheterna LSS har det tillkommit nya ärenden samt förändringar i befintliga ärenden som medfört volymökningar. I samband med budgetberedningen har dessa beräknats till ca 5 430 tkr totalt.

Aktivitetssamordnare

Inom särskilda boenden (SÄBO) har det i mars 2016 anställts 6,0 årsarbetare (åa) aktivitetssamordnare. Årskostnaden för 2017 beräknas uppgå till 2 700 tkr. Satsningen finansieras av statliga stimulansmedel. Stimulansmedlen beräknas även inkomma 2018. Beslut är däremot inte taget.

Rehab- och korttidsenheten

I början av 2016 beslutade socialnämnden att ändra antalet platser från 10 till 14 då trycket på avdelningen ökat och beläggningen överstigit 10 platser. Den beräknade kostnaden uppgår till ca 1 000 tkr. Ökad kostnad under 2016 har finansierats av statliga stimulansmedel. Inför 2017 kan kostnaden finansieras med 700 tkr från statliga stimulansmedel.

Totalt får Filipstads kommun 3 400 tkr i stimulansmedel. Medlen fördelas med 2 700 tkr till aktivitetssamordnare och 700 till rehab- och korttidsenheten.

Placeringskostnader inom Individ- och familjeomsorgen (IFO)

I samband med budgetberedning har socialförvaltningen äskat om ytterligare medel till följd av volymökningar inom IFO med totalt 6 900 tkr.

I Ksau § 44/2016 2016-06-13 beslutades att socialnämnden får en utökad ram med 3 000 tkr.

För att komma ner till ramen 289 615 tkr måste åtgärder göras med 3 900 tkr utifrån dagens volymer. Besparingen på 3 900 tkr avser placeringskostnader för vuxna. Den kommer upp som ett särskilt ärende, "stödboende och utbyggd öppenvård", vilket antas påverka ovanstående summa.

Kostnaden för institutionsvård vuxna är fortsatt hög. I juni 2016 översteg kostnaden budget med ca 4 200 tkr. I kostnaden ingår enbart kända placeringar. I juni 2015 var antalet placeringar 27, i juni 2016 är antalet 35 placeringar. Placeringskostnader barn och unga håller heller inte budget utan redovisade i juni ett underskott med ca - 1 200 tkr.

I beloppet 1 200 tkr ingick enbart placeringar som var kända för dagen.

År 2015 uppgick antalet placeringar i familjehem till 47 st. I juli 2016 är siffran redan uppe i 45 placeringar.

Ordlista förkortningar

SoL	Socialtjänstlagen
HVB	Hem för vård eller boende
LVU	Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LSS	Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
LASS	Lagen om assistansersättning
FK	Försäkringskassan
BBIC	Barns behov i centrum
BIM	Barn i missbruksmiljöer
BUP	Barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning
BUN	Barn- och utbildningsnämnden

VERKSAMHETSMÅTT / NYCKELTAL

Verksamhetsmått	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017
<u>Individ- och familjeomsorgen (IFO)</u>				
Nettokostnad i tkr:				
Vuxna	3 887	7 047	5 010	
Försörjningsstöd				
Nettokostnad i tkr	21 233	25 908	26 490	26 490
Nettokostnad i tkr:				
Barn och unga	11 590		15 565	
Hemtjänst				
Genomsnittlig kringtid		35,0%	35,0%	35,0%
Antal bemanningstimmar	233 900	242 784	242 785	
Särskilda boenden <u>exkl serviceboende</u>				
Antal platser	131	131	131	131
Serviceboende				
Antal platser	22	22	22	22
<u>Rehab- och korttidsenhet</u> (exkl hyror, städ och specialistpersonal)				
Antal platser	10	10	10	14
Antal vårddygn	3 553	3 734	3 650	5 110
Kostnad/plats/år i kr	661 520	666 321	620 400	
Kostnad/vård dygn i kr	1 861	1 823	1 670	
<u>LSS-verksamheterna</u>				
Personlig assistans LASS/FK				
Antal personer	19	19	17	
Personlig assistans kommunal				
Antal personer	6	6	6	

Verksamhetsmått	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2016	Budget 2017
Gruppboende vuxna				
Antal platser	23	23	23	23
Kostnad/plats i kr	738 913	747 435	755 783	
Daglig verksamhet				
Antal personer	45	49	48	
Kostnad/plats	84 555	83 800	87 500	
Socialpsykiatri				
Paradisgården boende - psykiatri				
Antal platser varav:				
Särskilt boende	10	10	10	10
Växelvård	1	1	1	1
Kostnad/plats i kr	371 727	411 090	406 909	
Kostnad/vård dygn i kr	1 018	1 126	1 115	

Nyckeltal för 2017 är under bearbetning.

INVESTERINGAR

Budgetbehovet för investeringar 2017 beräknas till 1 000 tkr.

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen beslutar:

att utöka socialnämndens ram med 720 tkr för utökad öppenverksamhet i missbruksvården

att intäkter av schabloner för nyanlända och riktade statsbidrag för mottagande av ensamkommande barn redovisas under finansiering.

att Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens ram ökas för att kompensera för de i budgetförslaget inlagda intäkterna

att reviderade ramar redovisas för Kommunstyrelsen i mars.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:
att före inköp eller byggstart av investering överstigande 100
tkr ska beslut tas i nämnd eller för kommunstyrelsen utskott

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

ÖVRIGA NÄMNDER

Drift	Bokslut 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
<i>Överförmyndare</i>						
Intäkter	1 678	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
Kostnader	-3 394	-3 764	-3 164	-3 208	-3 253	-3 300
Nettoram	-1 716	-2 364	-1 764	-1 808	-1 853	-1 900
<i>Valnämnd</i>						
Intäkter						
Kostnader	-11	-10	-10	-10	-410	-10
Nettoram	-11	-10	-10	-10	-410	-10
<i>Revision</i>						
Intäkter						
Kostnader	-655	-601	-601	-601	-601	-601
Nettoram	-655	-601	-601	-601	-601	-601
Nettoram	-2 382	-2 975	-2 375	-2 419	-2 864	-2 511
Investeringar	0	0	0	0	0	0

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Överförmyndare

Överförmyndaren/nämnden (ÖF) är en obligatorisk och starkt lagreglerad verksamhet som skall förhindra att personer som inte själva kan tillvarata sin rätt inte drabbas av rättsförluster. Det kan gälla omyndiga personer eller personer som på grund av sjukdom, psykisk störning, funktionshinder eller hög ålder inte kan bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

För den som har behov av hjälp medverkar ÖF till att god man, förvaltare eller förordnad förmyndare förordnas. Vidare åligger det ÖF att utöva tillsynen över hur uppdragen genomförs.

Fr.o.m. 2011-01-01 föreligger samverkan inom Överförmyndarverksamheten i Östra Värmland mellan Kristinehamn, Karlskoga, Filipstad, Degerfors och Storfors.

Nämnd och kansli finns i Kristinehamn.

Valnämnd

Ansvarar för genomförande av lokala val.

Revision

Fullmäktige tilldelar revisionen anslag. Revisorernas budget skall beredas av fullmäktige och inte av något organ som själv är föremål för revision.

Fullmäktige skall inte styra revisorerna. Revisorernas uppgift är att arbeta självständigt och välja inriktning på sin granskning för att upprätthålla en oberoende ställning och trovärdighet.

När revisionsanslaget är fastlagt disponeras detta fullt ut av revisorerna.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen och revisorernas uttalande i frågan om ansvarsfrihet till fullmäktige inför deras prövning och beslut.

Revisorernas uppdrag är att årligen granska all verksamhet som nämnder, styrelser och beredningar har fått i uppdrag att genomföra eller förvalta.

Revisorerna skall med sin granskning pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, dvs. om den efterlever och lever upp till fullmäktiges mål och beslut, följer lagstiftning, avtal och föreskrifter,
- verksamheten är ekonomiskt tillfredsställande, dvs. om resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra,
- räkenskaperna är rättvisande, dvs. om redovisningen är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed och ger en rättvisande bild av tillståndet,
- den interna kontrollen som nämnderna ansvarar för är tillräcklig, dvs. om det finns en tillräcklig styrning, uppföljning, kontroll och säkerhet.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRING

Ramförslag för 2017	-3 019
Minskat anslag för ej återsökningsbara kostnader för ensamkommande barn	600
Åskande 2016-05-02	600
Inget beslut om prel.ramar KF 2016-06-09	
Åskat 2016-10-03	0
Total förändring av ram 2017	600
Slutligt ramförslag för 2017 enligt BB	-2 419
Slutligt ramförslag efter KS § 90/2016	-2 419

Överförmyndare
Samverkan inom överförmyndarverksamheten fortlöper enligt avtal.

Valnämnd
Allmänna val till riksdag, landsting och kommun kommer att hållas 2018.

Revision
Kommunfullmäktige tilldelar revisionen anslag.

BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

För Överförmyndare och Valnämnd:
att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

För Revision:
att föra ärendet vidare till Kommunfullmäktige utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

För Överförmyndare Och Valnämnd:
att godkänna upprättat budgetförslag

För Revision:
att föra ärendet vidare till Kommunfullmäktige utan eget förslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

FINANSIERING

tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Delårsprognos 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Intäkter	660 529	680 112	685 350	734 137	743 349	752 358
Kostnader	-53 834	-50 885	-49 642	-52 826	-55 222	-58 034
Netto	606 695	629 227	635 708	681 311	688 127	694 324

Verksamhet						
Skatteintäkter	392 870	405 095	402 838	413 004	426 256	442 454
Slutavräkning	-359		-899	-3 294		
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	142 896	150 302	155 109	177 953	174 627	175 279
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	43 214	46 764	49 628	54 600	54 600	54 600
Regleringsbidrag/avgift	-411	-2 504	-362	97	-1 749	-2 884
Strukturbidrag	1 103	1 097	0	0	0	0
LSS-avgift	505	1 487	1 725	2 033	2 033	2 033
Integrationsmedel	12 299	17 700	17 700	29 404	28 904	20 650
Kommunal fastighetsavgift	16 117	16 282	16 165	16 165	16 165	16 165
Finansiella intäkter	13 901	5 400	6 200	5 800	4 900	4 800
Finansiella kostnader	-9 685	-6 800	-6 800	-3 500	-3 400	-3 300
Pensionskostnad intern	25 665	26 196	26 196	27 437	28 249	29 085
Pensionkostnad	-43 379	-41 581	-41 581	-46 032	-50 073	-51 850
Kapitalkostnader	11 959	9 789	9 789	7 644	7 615	7 292
Netto	606 695	629 227	635 708	681 311	688 127	694 324

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Skatteintäkter och bidrag

Skatteintäkter

Skatteintäkterna för år 2017 – 2019 är beräknade enligt SKL, Sveriges kommuner och landsting, cirkulär 16:51 2016-10-05 och grundar sig på en befolkningsförändring på 321 personer år 2017 (10 870 - 10 870 - 10 870).

Befolkningsminskning senaste åren på kalenderårsbas:

2011	-48
2012	35
2013	14
2014	50
2015	12
2016-08	245

Skattesats Filipstads kommun

	2017 *	2016
Kommun		22,00 kr
Landsting		11,20 kr
Kyrka		1,77 kr
Total skattesats	0,00 kr	34,97 kr

* 2017 års siffror inte fastställda

Bidrag

För att skapa långsiktiga planeringsförutsättningar för kommuner har regeringen under 2016 beslutat fördela 10 miljarder kronor extra pga. flyktingströmmen mellan fr.o.m. 2017. Pengarna till kommunsektorn kommer dels att fördelas via det kommunalekonomiska utjämningsystemet (kronor per invånare), dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända. Fördelningen kommer att vara

densamma för 2018 men kommer sedan att under 2019 och 2020 skiftas med 2 miljarder kronor årligen och helt fördelas utifrån invånarantal fr.o.m. 2021.

Den del av bidraget som fördelas per kommuninvånare redovisas under generella statsbidrag.

För Filipstads del innebär det en preliminär fördelningen enligt nedan:

2017	31,2 mkr (varav 28,9 mkr strukturbaserat)
2018	31,2 mkr (varav 28,9 mkr strukturbaserat)
2019	24,4 mkr (varav 20,6 mkr strukturbaserat)
2020	17,7 mkr (varav 12,4 mkr strukturbaserat)
2021	7,6 mkr

Finansiella intäkter

Totala finansiella intäkter kommer att uppgå till 5 800 tkr enligt nedan:

	tkr
- Avkastning från Filipstads Värme AB	3 000
- Ränteintäkt från Filipstads Stadshus AB	1 325
- Borgensavgifter	620
- Övrigt	855
Totalt	5 800

Nytt ersättningsystem för ensamkommande barn fr.o.m. 2017-07-01 medför att nettointäkten för HVB hemmet Masmästaren minskar med ca -2 500 tkr på halvårsbas. Justeringen har gjorts i resultatet och justeringen har skett i BUN's ram vilken kommer att överföras, enligt beslut i KS § 90/216, till finansieringen under 2017.

Finansiella kostnader

Totala finansiella kostnader beräknas uppgå till 3 500 tkr. Den totala låneskulden beräknas uppgå till 160,2 mkr per 2017-12-31.

Upplåning, i mån av behov av likvida medel, är inkluderad med 15,0 mkr.

	tkr
- Räntekostnader för lån	2 900
- Övriga finansiella kostnader	600
Totalt	3 500

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaden beräknas med utgångspunkt från det bokförda värdet av investeringen och från den internränta som är fastställd av Svenska Kommunförbundet. Internräntan utgör förvaltningarnas räntekostnad för utförda investeringar. Internränta uppgår under 2017 till 1,75 % (2,4 % för 2016).

Beräkning av kapitalkostnaderna sker i Economa anläggningsrutin. Kapitalkostnaden påförs fr.o.m. innevarande år.

Fr.o.m. 2016-01-01 har komponentavskrivning införts på investeringar av väsentligt belopp inom fastigheter, infrastruktur och tekniska anläggningar.

Pensioner

Fr.o.m. 1998 tillämpas den s.k. blandmetoden vid beräkning av pensionsskulden.

"Blandmetoden" innebär att den totala pensionsskulden redovisas i balansräkningen t.o.m. 1997 därefter redovisas endast den pensionsskuld som intjänats fr.o.m. 1998.

Kommunfullmäktige har beslutat att intjänade pensionsrätter ska avsättas som individuell del. Kommunens utgångspunkt är att för framtida pensioner ska ej någon ny pensionsskuld uppstå.

Beräkningen grundas på prognos från kommunernas pensionsanstalt (KPA) och omfattar all personal.

Nettokostnaden för pensioner under 2017 ökar jämfört med 2016 med ca 3,2 mkr.

Pensionskostnaden består av följande delar:

tkr	Budget 2016	Budget 2017
- Utbetalad pension exkl. löneskatt	15 629	17 208
- Individuell del exkl. löneskatt	17 883	19 797
- Löneskatt	8 130	8 978
- Förändring PFA	-109	-35
- Förvaltningsavgifter	48	84
Total pensionskostnad	41 581	46 032

avgår:

-Intern avtalspension	-26 196	-27 437
-----------------------	---------	---------

Nettokostnad pension

under finansieringen	15 385	18 595
<i>Förändring</i>		<i>3 210</i>

* Avsättning pensioner och

löneskatt PFA 98-00

(bokförd som avsättning)

3 481	3 641
-------	-------

* Ansvarsförbindelse

315 021
----

304 438

BUDGETBEREDNINGENS FÖRSLAG

Betalningsberedskapen bör uppgå till 10-15 mkr, med anpassning beroende på koncernlikviditet.

KS bemyndigas att uppta lån för att säkerställa koncernlikviditeten.

att i övrigt lämna ärendet vidare till kommunstyrelsen utan eget förslag

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunstyrelsen beslutar:

att intäkter av schabloner för nyanlända och riktade statsbidrag för mottagande av ensamkommande barn redovisas under finansiering.

att Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens ram ökas för att kompensera för de i budgetförslaget inlagda intäkterna.

att reviderade ramar redovisas för Kommunstyrelsen i mars.

att utöka Kommunstyrelsens ram med 500 tkr för riktade föreningsbidrag för integration, delegeras till Kultur- och föreningsutskottet. Medlen tas ur reserverade medel för integration.

att beräkna intäkterna enligt SKL 16:51 (okt) skatteberäkningar och sista beräkningen av välfärds-miljarderna.

att beräkna skatteintäkter och utjämningsbidrag utifrån befolkningstalet för augusti 2016.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att för fyllande av kommunens medelsbehov 2017 av de till kommunen skattskyldiga utdebitera allmän kommunal-skatt med 22 kr/skattekrona

att bemyndiga kommunstyrelsen, i mån av behov av likvida medel, uppta lån om högst 30 000 tkr i 2017 års budget

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

INVESTERINGAR

Nämnd/ Förvaltning/ Projekt	Bokslut 2015	Budget 2016 (inkl. TB)	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
<i>Kommunstyrelsen</i>	-54 462	-55 316	-63 450	-27 800	-26 800
Ksau					
Ek.led.stöd / Stabsenhet	-316	-100	-2 200	0	0
1500 Server Economa		-100			
1502 Ekonomisystem			-2 200		
1550 Inventarier Stab	-316				
Teknikutskott	-54 146	-55 216	-61 250	-27 800	-26 800
TK administration	-894	-1 100	-2 000	-700	-700
- Biblioteksenhet	0	-50	-50	-50	-50
1590 Inventarier bibliotek		-50	-50	-50	-50
- IT-enhet	-894	-1 050	-1 950	-650	-650
1521 Inventarier Repro		-50	-50	-50	-50
1522 Inventarier Data	-467	-600	-1 500	-600	-600
1524 Utbyggnad infrastruktur	-427	-400	-400		
- Serviceenhet	-390	-625	-450	-450	-450
1602 Stådustrutning	-223	-375	-200	-200	-200
1604 Inventarier kost	-167	-250	-250	-250	-250
- Fastighetsenhet	-40 507	-36 908	-36 350	-9 850	-8 750
0201 Investeringsutredningar	-642	-1 000			
0202 Markförvärv		-100			
0203 Takomläggning	-1 140	-2 910			
0204 Ombyggnad hissar	-139	-300			
0209 Energibesparing	-4 499	-4 472			
0210 Säkerhet / Skydd	-194	-700			
0211 Handikappåtgärder		-200			
0212 Yttre miljö skolor	-487	-500			
0217 Inventarier kost (fastighet)	-136	-320			
0219 Älvkullens kök	-9 649				
0230 Riddarnäset Nykroppa	-247	-3 254			
0231 Riddarnäset Nykroppa Fast	-11 500				
0232 Trasten 11	-5 177	-2 767			
0233 Lokaler ambulansverksamhet		-9 209			
0234 Omb. Nykroppa skola	-1 710	-276			
0235 Masmästaren 5 och 6		-5 200			
0260 Interna lokalanpassningar	-2 190	-4 700			
0263 Åtgärder skolor	-243	-1 000			
0290 Lyckan förskola	-2 555				
Södboende för missbrukare			1 200		
Kylmaskinbyte Skogsryd					
Masmästaren 5-6					
Elsäkerhetsprojekt					
Lastmaskin Lesjöfors					
IT-utrustning					
Yttre miljö övriga kommunfastigheter					
Trasten yttre miljö					
Renovering Bergmästaren					
Fönster och solskydd Stålvallaskolan					

INVESTERINGAR

Nämnd/ Förvaltning/ Projekt	Bokslut 2015	Budget 2016 (inkl. TB)	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
- Teknisk enhet skattefin.	-6 345	-8 328	-10 700	-9 950	-8 950
0102 Byte innebandysarg	-63				
0103 Övriga maskiner	-107	-140			
0104 Utbyte traktor 21012		-650			
0105 Monitorholmen restaurering	-1 952				
0106 Upprustning lekpark	-155	-82			
0107 Våghyvel	-600				
0108 Utredning av utv. Kalhyttans IP	-55	-245			
0300 Energibesparing Gatubelysning	-1 144	-1 300			
0310 Anläggning av gator Ramanslag	-1 608	-3 783			
<i>fördelat på följande projekt:</i>					
<i>03xx ej fördelat</i>					
0311 Hötorget Etapp 1		-500			
0313 GC-väg Allégatan-Asphyttegatan	-213				
0314 Spångbergsvägen	-177				
0315 G-C-väg Konsul Lundstr. v. Etapp 2	-174				
0316 Ringvägen	-336				
0317 Fagerbergsvägen Etapp 2	-58	-392			
0318 Fagerbergsvägen Etapp 1	-10	-445			
0319 Bratts väg Brattfors	-254				
0341 Berga Nordmark	-387	-246			
0401 Flakudden	-491	-422			
0402 Aktivitetspark Ungdomens hus	-20	-980			
0403 Filipstads småbåtshamn	-150	-26			
0404 Ställplats		-500			
0405 Badplatser översyn		-200			
Byte sopmaskin					
Byte redskapsbärare (traktor)					
Byte lastbil					
Hötorget					
Orrenparkeringen					
Centrumåtgärder					
Enkelt avhjälpta hinder					
Konstgräsplan Kalhyttan					
Gångfartsgatan Kyrkogatan/Vikgatan Filipstad					
Offentlig toalett Lilltorget/Stora Torget Filipstad					
Staket Skogsryd, Jonstorp och Kalhyttan					
Beläggingsunderhåll					
- Teknisk enhet avgiftsfin.	-6 010	-8 255	-11 750	-6 850	-7 950
Vatten- och avloppsenhet			-8 900	-6 650	-7 750
0501 Serviser, vatten	-27	-108			
0502 Serviser, avlopp	-27	-108			
0503 Utbyte ventiler	-128	-200			
0510 Ledningsarbete Ramanslag	-3 567	-4 916			
<i>fördelat på följande projekt:</i>					
<i>05xx ej fördelat</i>					
0511 Ringvägen	-17				
0513 Kalhyttan Etapp 1 Norra	-5	-495			
0514 Piludden-Päländsvägen F-d	-222				
0517 Fagerbergsvägen Etapp 2	-496	-104			
0518 Fagerbergsvägen Etapp 1	-2				
0541 Bergslagsgatan-De Geersgatan Lsf	-1 191				
0542 De Geersgatan Lsf	-137				
0542 Forshyttan V om skolan	-101	-17			
0551 Berga Nordmark	-1 315				
0553 Brattsväg Brattfors	-81				

INVESTERINGAR

Nämnd/ Förvaltning/ Projekt	Bokslut 2015	Budget 2016 (inkl. TB)	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
0563 Vattenverk	-846	-600			
0564 Omb pers/teknikbyggnad		-750			
0565 Vattenmätare OLW/Barilla		-200			
0572 Avloppreningsverk	-762	-650			
Dubbling vattenledning Vattenverket -Östra vägen,reservvattentäkt Abbottjärn					
Dubbling råvattenledning Yngen-Nybacka					
Ventilaionsaggregat Basånghall Reningsverket Filipstad					
Styrssystem/automatskåp Reningsverket Filipstad					
Nytt automatskåp Reningsverket Nordmark					
Styrssystem/automatskåp Vattenverket Filipstad					
Renovering av långsamfilter					
Förstudie Vattenreservoar					
Asfaltering Vattenverket					
Renhållningsenhet			-2 850	-200	-200
0601 Renhållning, ej spec.		-400			
0602 Käril matavfall	-653	-323			
0603 Renhållningsfordon tvåfacks baklastare					
Datoriserad tömningsregistrering					
Miljö- och byggnadsnämnd	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	-5 694	-4 681	-4 400	-4 400	-4 400
2018 Skolmöbler	-1 577	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
2019 Lärardatorer	-658	-250	-400	-400	-400
2020 Kansliet	-96	-1 068	-1 000	-1 000	-1 000
2021 IT-satsning	-744	-750	-600	-600	-600
2022 IT- skolutvecklingsprojekt	-1 328	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
20XX Skolområden					
2023 Inv - Centralt grundskola	-36				
2030 Inv Gr Åsen Nkr Nordmark	-137	-40			
2032 Inv Gr SS Brattfors	-112				
2040 Inv Ferlinskolan	-62				
2042 Inv Lesjöfors	-41				
2060 Inv frivillig skolform	-426				
2070 Kulturskolan	-24				
2080 Barnomsorg	-77	-20			
2081 Ininventarier Förskolan Lyckan	-377	-153			
2090 Förebyggande och stöd					
Socialnämnd	-744	-800	-1 000	-1 000	-1 000
2101 Inventarier gemensamt	-744	-800	-1 000	-1 000	-1 000
Totalt	-60 900	-60 797	-68 850	-33 200	-32 200

Byta till nytt ekonomisystem kommer att ske per 2017-05-01. Med anledning av processen för införande av det nya systemet kommer det inte att vara möjligt att upprätta budgetuppföljning per april månad år 2017.

Budgetberedningens förslag är att avsteg från ekonomiska styrprinciper får ske under år 2017 om kommunchefen så befinner det nödvändigt med anledning av systemskifte. Avsteg skall informeras Kommunstyrelsen.

Önskemål från Teknikenheten har framförts till Teknikutskottet om möjligheten att budgetera på ramanslag istället för objekt i investeringsbudgeten. Teknikutskottet har beslutat att föreslå budgetberedningen enligt § 49/2016

att investeringsbudgeten fastställs inom ramar på avdelningsnivå

att ramarna för 2017 fastställs enligt upprättat förslag

att beslut för investering fattas enligt följande:

upp till 100 tkr av förvaltningschef och verksamhetschef

från 100 tkr till 3 000 tkr av Teknikutskottet

från 3 000 tkr till 5 000 tkr av Kommunstyrelsen

därutöver fastställs av Kommunfullmäktige

INVESTERINGAR

Nämnd/ Förvaltning/ Projekt	Bokslut 2015	Budget 2016 (inkl. TB)	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
-----------------------------------	-----------------	---------------------------	----------------	----------------	----------------

Budgetberedningens kommentarer:

att lämna ärendet vidare till Kommunstyrelsen utan eget förslag

Kommunstyrelsen beslutar:

att Fastighetsavdelningens investeringsram utökas med 1 200 tkr för ombyggnad av stödboende för missbrukare.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktiga besluta:

att före inköp eller byggstart av investering överstigande 100 tkr ska beslut tas i nämnd eller för Kommunstyrelsen i utskott.

att beslut för investering inom Teknikutskottet fattas enligt följande:

- upp till 100 tkr av förvaltningschef och verksamhetschef
- från 100 tkr till 3 000 tkr av Teknikutskottet
- från 3 000 tkr till 5 000 tkr av Kommunstyrelsen
- därutöver fastställs av Kommunfullmäktige

att i övrigt godkänna upprättat budgetförslag

Kommunfullmäktiges beslut:

BUDGETMODELL

Budgetmodellen som utarbetats av kommunförbundet syftar till att få en enklare och enhetligare budgetering och redovisning i kommunerna.

Filipstads kommuns budgetmodellen består av:

- Driftbudget   visar de olika verksamheternas budgeterade intäkter och kostnader.

- Investeringsbudget   visar hur kommunens investeringsutgifter har fördelat sig på olika objekt under året.

- Resultatbudget   visar årets finansiella resultat och förklarar hur det uppkommit.
Den beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter) och vilken resursförbrukning prestationerna fört med sig (kostnader).
I resultatbudgeten kan man vidare utläsa förändring av det egna kapitalet (kommunens förmögenhet).

- Kassaflödesbudget   visar hur kommunen fått in pengar och hur dessa har använts under året.
I kassaflödesanalysen behandlas till skillnad mot resultatbudgeten enbart in- och utbetalningar. Av kassaflödesanalysen kan utläsas förändringar av kommunens likvida medel vid årets början och vid årets slut.

- Balansbudget   visar kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och eget kapital / skulder på bokslutsdagen.

Ovanstående budgetar har sin direkta motsvarighet i redovisningen:

- driftredovisning
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- investeringsredovisning

EKONOMISKA STYRPRINCIPER

Kommunfullmäktige antog 2010-03-18 enligt § 9, följande regler och principer för ekonomistyrning'.

I dokumentet framhålls bland annat att dagens utveckling med alltmer krympande resurser jämsides med nya åtaganden och krav från myndigheter och medborgare medför krav på högre effektivitet och bättre nyttjande av befintliga resurser. Kravet på att kommunernas ekonomi ska vara i balans samtidigt som situationen på arbetsmarknaden medför behov av kraftigt ökade insatser från kommunen medför att arbetet måste intensifieras med att öka kostnadsmedvetandet.

Detta kräver bl.a. att ett uttalat ekonomiskt ansvar måste finnas ända längst ut i organisationen.

Ett tillvägagångssätt för att uppnå sådant ansvarstagande är en fortsatt decentralisering av ansvar och befogenheter till lämpliga nivåer.

Arbetsättet kräver en styrning som grundar sig på övergripande mål och ramar, s.k. målstyrning. Därvid ställs stora krav på att kommunledningen och dess stabsfunktioner har tillräckligt stöd i sitt arbete att hålla ihop och styra kommunen. För att detta arbetsätt ska fungera är det viktigt att det finns klara regler och principer för kommunens ekonomiska styrning.

Ekonomistyrningen innefattar hur organisationen skall arbeta och samverka för att säkerställa en effektiv resursanvändning. Ansvarsstrukturer med ekonomimodeller, ansvars/rollfördelning, kommunens lokala ekonomisystem och dess förssystem utgör hjälpmedel.

Nedan nämns några viktiga regler som genom kommunfullmäktiges beslut fastslagits.

➤ Anslagsbindning

Kommunfullmäktige anvisar medel utifrån fastställda mål för driftbudgeten genom att anslå ett nettobelopp för respektive nämnd och styrelse. I nettobudgeten skall samtliga kostnader och intäkter för verksamheten ingå. Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten.

Medel i Investeringsbudgeten skall anvisas per objekt/projekt.

➤ Omdisponering

Omdisponering av anslag under löpande budgetår inom fastställd anslagsbindningsnivå beslutas av respektive styrelse och övriga nämnder. Sådan omdisponering får ske avseende innevarande budgetår och inte medföra avsteg från av fullmäktige fastställda mål. Omdisponering får ej heller påverka nästkommande budgetår.

Omdisponering mellan olika anslagsbindningsnivåer, dvs. överföring av medel till/från styrelsen och övriga nämnder, beslutas av kommunfullmäktige.

Omdisponering av investeringsanslag, beslutas av kommunstyrelsen avseende belopp t.o.m. 20 basbelopp, därutöver krävs beslut av kommunfullmäktige.

Vid omdisponering mellan driftbudget och investeringsbudget beslutar kommunfullmäktige.

Om omdisponering ej bedöms som tillräcklig för att täcka eventuellt underskott är styrelsen och nämnder alltid skyldiga att hos kommunfullmäktige lämna förslag till finansiering samt förbereda detta förslags genomförande.

Tjänster Innan tjänster utannonseras ska förvaltningarna inhämta personalenhetens yttrande.

Försäkringar För att kunna upprätthålla ett effektivt försäkringsskydd åligger det varje nämnd/styrelse och förvaltning att till Kommunkansliet meddela alla vidtagna åtgärder som kan föranleda ändring av försäkringsskyddet.

Försäkringarna är tecknade i :

- Länsförsäkringar = Egendom och fordon
- IF = Förmögenhetsbrottsförsäkring, rättsskyddsförsäkring, tjänstereseförsäkring
- Protector = Olycksfall
- QBE= Diskrimineringsförsäkring
- Hiscox= Utställningsförsäkring
- S&P CNA= LOU-försäkring

Prisbasbeloppet (tidigare Basbeloppet) enligt lagen om allmän försäkring räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget. Enligt gällande bestämmelser anges detta av utvecklingen av konsumentprisindex och fastställs för helt kalenderår.

År 2012	44 000 kr
År 2013	44 500 kr
År 2014	44 400 kr
År 2015	44 500 kr
År 2016	44 300 kr
År 2017	45 700 kr

Prisbasbeloppet är ett i lagen (1962:381) Om allmän försäkring (AFL) reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex. Prisbasbeloppet används bl.a. vid beräkning av högsta dagpenning för t.ex. sjukpenning, rehabiliteringspenning och föräldrapenning enligt AFL samt högsta dagpenning enligt förordningen (1955:239) om förmåner till totalförsvarspiktiga.

År 2017 Förhöjda prisbasbeloppet = 45 700 kronor.

Förhöjt prisbasbelopp är ett i AFL reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex.

År 2017 Inkomstbasbelopp = ännu ej fastställt för 2017

Inkomstbasbeloppet är ett i lagen (1998:674) om inkomstgrundande ålderspension (LIP) reglerat belopp som bestäms av regeringen varje år med hänsyn till förändringen av inkomstindex, ett tal som visar inkomstutvecklingen i samhället.

KOMMUNALEKONOMISK ORDLISTA

Amorteringar	årliga avbetalningar på lån.
Anläggningskapital	bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.
Anläggningstillgångar	fastigheter, anläggningar, inventarier, aktier och andelar.
Anslag	den summa pengar fullmäktige beviljar för ett visst ändamål. Den nämnd som tilldelats ett anslag måste hålla sig inom denna ram.
Avskrivning	årliga värdeminskningar av anläggningstillgångar ungefär motsvarande förslitningen.
Balansräkning	en sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid en viss tidpunkt
Budget	en plan för verksamheten i kronor och ören, dvs. en sammanställning över de framtida kostnader, intäkter, prestationer man räknar med.
Budgetutfall	avser den faktiska avvikelsen mot budgeten.
Driftbudget	den del av kommunens budget som innehåller anslag för driften av olika verksamheter.
Finansiella anläggnings- tillgångar	aktier, andelar och värdepapper
Eget kapital	kommunens förmögenhet. Den motsvaras av skillnaden mellan samtliga bokförda tillgångar och skulder.
Internbudget	är förvaltningens egen budget (del av kommunens budget).
Internränta	kalkylmässig räntekostnad för det bundna kapitalet i en verksamhet.
Intäkt	i pengar uttryckt, med verksamheten normalt sammanhängande ersättningar. Förekommer endast i driftbudgeten.
Investering	den händelse då kommunen anskaffar anläggningar, inventarier etc. med en varaktighet av minst 3 år.
Investeringsbudget	den del av kommunens budget som innehåller anslag för investeringar (kapitalbildande ändamål).
Investeringsinkomst	den ersättning man erhåller i samband med försäljning av tomtmark, byggnader och anläggningar eller bidrag till investeringar. Förekommer endast i investeringsbudgeten.
Investeringsutgift	det man får betala för att anskaffa anläggningar, inventarier etc. med en varaktighet av minst 3 år och uppgår till minst ett basbelopp.
Kalkylbelopp	kallas anslagen i internbudgeten.
Kapitalkostnad	kostnader i form av internränta och avskrivningar.

Komponentavskrivning	innebär att en tillgång delas in i ett antal komponenter som sedan skrivs av var för sig utifrån den enskilda komponentens förväntade nyttjandetid.
Kortfristiga skulder	tillfälliga lån, skulder etc. vilka förfaller till betalning inom ett år.
Kostnad	i pengar uttryckta, med verksamheten normalt sammanhängande uppföringar på varor, löner och tjänster.
Likviditet	de reda pengar kommunen har för att kunna göra utbetalningar.
Långfristiga skulder	lån med en löptid överstigande ett år.
Nettoanslag	anslag till kostnader minus beräknade intäkter.
Nettoinvesteringar	investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m. m.
Nettokostnader	driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.
Nyckeltal	äter förhållandet mellan två storheter t ex rörelsekapital i % av externa utgifter.
Omsättningstillgångar	tillgångar som man räknar att ha kvar kortare tid än ett år. Hit räknas likvida medel såsom kontanter, plusgiro- och banktillgodohavanden.
Periodisering	fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.
Plan	en uppställning som visar vilka mål man vill uppnå och hur man ska uppnå dessa.
Prestationer	produkt eller tjänst som lämnar en verksamhet.
Programanalys	en värdering av de resultat som en verksamhet givit upphov till.
Programbudget	en målinriktad budget samt en plan över kostnader, intäkter och prestationer.
Rambudget	anger den största mängd resurser (pengar) som får utnyttjas för vissa ändamål.
Rörelsekapital	skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.
Skattefinansiering	den del av de totala kostnaderna som ej finansieras med avgifter, ersättningar och dylikt.
Skattekraft	skatteunderlaget dividerat med invånarantalet vid taxeringsårets ingång.
Skattekronor	till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för samtliga skattskyldiga enl. taxering inom kommunen dividerad med 100.
Skatteunderlag	summa skattekronor enligt taxering.
Soliditet	beskriver hur stor del av kommunens tillgångar som betalats med eget kapital. Ju högre soliditet desto större andel av tillgångar har finansierats med eget kapital och följaktligen lägre skuldsättningsgrad.
Tilläggsbudget	anslag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beviljar under löpande budgetår.